

Czy wierzysz w to?

(J 11,26)

**Materiały na
TYDZIEŃ MODLITW
O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN
i cały rok 2025**

Warszawa 2024

© Copyright by

Rada ds. Ekumenizmu
Konferencji Episkopatu Polski

i

Polska Rada Ekumeniczna

Teksty Pisma Świętego:

Biblia Ekumeniczna

to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu z księgami deuterokanonicznymi.

Przekład z języków oryginalnych.

© Towarzystwo Biblijne, wyd. I, Warszawa 2017

ISSN 0208-9424

Redakcja:

Andrzej Gontarek
Sławomir Pawłowski
Edward Puślecki
Doroteusz Sawicki
Kalina Wojciechowska

Przygotowanie do druku:

Sławomir Pawłowski

WPROWADZENIE

1. Słowo polskiego zespołu redakcyjnego

W poszukiwaniu jedności: na przestrzeni roku

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan trwa od 18 do 25 stycznia. Termin ten został zaproponowany w 1908 r. przez pioniera ruchu ekumenicznego, Paula Wattsona z USA, aby obejmował czas między dniem wspominającym wówczas św. Piotra, a dniem upamiętniającym nawrócenie św. Pawła. Na półkuli południowej, gdzie w styczniu zwykle trwają wakacje, Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan jest zazwyczaj obchodzony w innym terminie, np. w okresie obejmującym święto Pięćdziesiątnicy (propozycja ruchu „Wiara i Ustrój” z 1926 r.), co również zyskuje rangę symbolu.

Pamiętając o potrzebie elastyczności, zachęcamy Kościoły, by korzystały z tych materiałów przez cały rok, by ukazać, jaki poziom zjednoczenia został już osiągnięty, ale też, by nie ustawać w modlitwie o pełnię jedności, która jest wołą Chrystusa.

Dostosowanie tekstu

Ten materiał został przygotowany z założeniem, że w miarę możliwości będzie on dostosowywany do użytku w lokalnych okolicznościach. Należy wziąć pod uwagę miejscową praktykę liturgiczną oraz cały kontekst społeczny i kulturowy. Ideałem byłoby, gdyby taka adaptacja odbywała się na płaszczyźnie ekumenicznej.

Wspólnotowo i indywidualnie

Choć wspólnotowa modlitwa o jedność chrześcijan ma charakter uprzywilejowany, to jednak chrześcijanin powinien także modlić się do Ojca, „który widzi w ukryciu” (por. Mt 6,6). Dlatego przygotowane materiały mogą służyć także tym, którzy chcieliby oddać się osobistej modlitwie w intencji jedności chrześcijan. Warto mieć przy tym świadomość, że wszyscy modlący się o większą widzialną jedność Kościoła – nawet gdy modlą się indywidualnie – tworzą wspólnotę.

Przygotowanie materiałów

Teksty zostały ostatecznie opracowane i zatwierdzone przez członków Międzynarodowego Komitetu mianowanego przez Komisję Wiary i Ustroju Światowej Rady Kościołów oraz papieską Dykasterię ds. Popierania Jedności Chrześcijan.

Po raz dwudziesty ósmy polską wersję materiałów przygotował ekumeniczny zespół redakcyjny powołany przez Komisję ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski. Do zespołu redakcyjnego należą obecnie:

Bp dr Edward Puślecki	Honorowy Zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w RP, Warszawa
Bp dr Andrzej Gontarek	Zwierzchnik Kościoła Polskokatolickiego w RP, Warszawa
Dr hab. Kalina Wojciechowska	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa
Ks. mitrat dr Doroteusz Sawicki	Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Warszawa
Ks. dr hab. Sławomir Pawłowski SAC	Kościół Rzymskokatolicki, Lublin

2. Tekst biblijny

(J 11,17-27)

11. ¹⁷Kiedy Jezus przyszedł, znalazł [Łazarza] już od czterech dni leżącego w grobowcu. ¹⁸Betania zaś była oddalona od Jerozolimy około piętnastu stadiów. ¹⁹Wielu więc spośród Żydów przyszło do Marty i Marii, aby je pocieszyć po śmierci brata. ²⁰Gdy Marta usłyszała, że Jezus nadchodzi, wyszła Mu naprzeciw. Maria natomiast została w domu. ²¹Marta powiedziała do Jezusa: Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł. ²²Ale i teraz wiem, że Bóg da Tobie, o cokolwiek Go poprosisz. ²³Jezus jej odpowiedział: Twój brat zmartwychwstanie. ²⁴Marta Mu powiedziała: Wiem, że zmartwychwstanie przy zmartwychwstaniu w dniu ostatecznym. ²⁵Jezus powiedział do niej: Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto wierzy we Mnie, choćby i umarł, będzie żył. ²⁶I każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki. **Czy wierzysz w to?** ²⁷Odpowiedziała Mu: Tak, Panie! Wierzę, że jesteś Mesjaszem, Synem Boga, który przyszedł na świat.

3. Wprowadzenie w tematykę roku 2025

Czy wierzysz w to?

(J 11,26)

Modlitwy i rozważania na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2025 roku zostały przygotowane przez braci i siostry ze wspólnoty monastycznej Bose w północnych Włoszech. W tym roku przypada 1700. rocznica pierwszego chrześcijańskiego soboru ekumenicznego, który odbył się w Nicei, niedaleko Konstantynopola w 325 r. n.e. Obchody te stanowią wyjątkową okazję do refleksji i świętowania wspólnej wiary, wyrażonej w Credo sformułowanym podczas tego soboru. Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan 2025 stanowi zapro-

szenie do czerpania z tego wspólnego dziedzictwa i głębszego wniknięcia w wiarę, która wciąż pozostaje żywa i owocna oraz jednoczy wszystkich chrześcijan.

Sobór Nicejski 325 r.

Zwołany przez cesarza Konstantyna Sobór Nicejski, zgodnie z tradycją, zgromadził 318 ojców, głównie ze Wschodu. Kościół, który właśnie wyszedł z ukrycia i okresu prześladowań, zaczynał doświadczać, jak trudno jest dzielić tę samą wiarę w różnych kontekstach kulturowych i politycznych tamtych czasów. Porozumienie w sprawie tekstu Credo było kwestią zdefiniowania podstawowych wspólnych fundamentów, na których można było budować lokalne wspólnoty, uznające się wzajemnie za siostrzane Kościoły i szanujące swoją odmienność.

W poprzednich stuleciach wśród chrześcijan pojawiały się nieporozumienia, które czasami przeradzały się w poważne konflikty. Spory te dotyczyły przeróżnych kwestii, takich jak: natura Chrystusa w relacji do Ojca; kwestia daty obchodzenia Wielkanocy i jej związku z żydowską Paschą; sprzeciw wobec opinii teologicznych uważanych za heretyckie; problem, jak ponownie włączyć do Kościoła tych, którzy porzucili wiarę podczas prześladowań.

Choć dziś stosowana jest 1 os. l. poj. („wierzę...”), to pierwotnie zatwierdzony tekst Credo używał pierwszej osoby liczby mnogiej: „Wierzimy...”. Forma ta była proklamacją wspólnej wiary i przynależności do Kościoła. Credo było podzielone na trzy części poświęcone trzem osobom Trójcy Świętej, po których następowała konkluzja potępiająca twierdzenia uznane za heretyckie. Tekst tego wyznania wiary został poprawiony i rozszerzony na Soborze Konstantynopolińskim w 381 r. n.e., gdzie konkluzja potępiająca została usunięta. Ta forma wyznania wiary, którą Kościoły chrześcijańskie określają dziś mianem Credo nicejsko-konstantynopolińskiego, często jest nazywana Credo nicejskim.

Credo nicejskie (tłumaczenie z j. greckiego):

Wierzymy w jednego Boga
Ojca wszechmocnego
Stworzyciela wszystkiego, co widzialne i niewidzialne.

I w jednego Pana
Jezusa Chrystusa, Syna Bożego,
Zrodzonego z Ojca
Jednorodzonego, to jest z istoty Ojca,
Boga z Boga
Światło ze światła
Boga prawdziwego z Boga prawdziwego,
Zrodzonego, nie stworzonego,
Tej samej istoty, co Ojciec,
Przez którego wszystko się stało:
To, co na niebie i to, co na ziemi.
[W tego], który dla nas ludzi
I dla naszego zbawienia
Zstąpił i przyjął ciało,
Stał się człowiekiem, cierpiał i zmartwychwstał trzeciego dnia,
I wstąpił na niebiosa,
Przyjdzie sądzić żywych i zmarłych.

I w Ducha Świętego.

Mówiących: „Był kiedyś [czas], gdy nie istniał”,
I „zanim się narodził, nie istniał”
I że „stał się z nicości lub z innej substancji (hipostazy) lub istoty,
Albo że Syn Boży jest stworzony, zmienny i podlegający zmianom,
Kościół powszechny wyklucza.

Credo nicejsko-konstantynopolitańskie (tłumaczenie z j. greckiego):

Wierzymy w jednego Boga,
Ojca wszechmocnego
Stworzyciela nieba i ziemi,
Wszystkiego, co widzialne i niewidzialne.

I w jednego Pana
Jezusa Chrystusa
Syna Bożego jednorodzonego,
Zrodzonego z Ojca przed wszystkimi wiekami,
Światło ze światła,
Boga prawdziwego z Boga prawdziwego,
Narodzonego, nie stworzonego,
Tej samej istoty co Ojciec,
Przez którego wszystko się stało.
Tego, który dla nas ludzi i dla naszego zbawienia
Zstąpił z niebios i wcielił się przez Ducha Świętego z Marii Dziewicy
I stał się człowiekiem.
Ukrzyżowanego też za nas za Poncjusza Piłata,
Cierpiącego i pogrzebanego.
I zmartwychwstałego trzeciego dnia – według Pism.
Tego, który wstąpił na niebios.
Siedzącego po prawicy Ojca.
Tego, który znów przyjdzie w chwale sędzić żywych i zmarłych,
Królestwu Jego nie będzie końca.

I w Ducha Świętego,
Pana, Ożywiciela,
Od Ojca pochodzącego,
Z Ojcem i Synem
Współczczonego i współuwielbianego,
Przemawiającego przez proroków.

W jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół.

Wyznajemy jeden chrzest na odpuszczenie grzechów.

Oczekujemy zmartwychwstania zmarłych

I życia w przyszłym wieku.

Amen.

Credo nicejsko-konstantynopolitańskie bardzo mocno podkreśla wspólną wiarę w jeden chrzest na odpuszczenie grzechów. Ponieważ w 2025 roku przypada w Polsce również 25-lecie podpisania deklaracji o wzajemnym uznaniu chrztu, polska redakcja materiałów na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan zdecydowała się dodatkowo przypomnieć tekst dokumentu, podpisanego 23 stycznia 2000 r. w ewangelicko-augsburskim kościele Świętej Trójcy w Warszawie:

Sakrament chrztu znakiem jedności

Deklaracja Kościołów w Polsce na progu Trzeciego Tysiąclecia

Dziękując Trójjedynemu Bogu, Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu, za dwa tysiące lat Nowego Przymierza i za ponad tysiąc lat chrześcijaństwa na ziemiach polskich, podpisane niżej Kościoły, w nawiązaniu do wieloletnich prac teologiczno-ekumenicznych w świecie i w Polsce oraz przyjętych wspólnie dokumentów (zwłaszcza Dokumentu z Limy, 1982 r.), z radością uznają i potwierdzają swoją posługę przez chrzest i oświadczają:

1. Jezus Chrystus, nasz Zbawiciel, sam ustanowił sakrament chrztu i polecił go udzielać (Mt 28,19; Mk 16,16). Chrzest jest wyjściem z niewoli (1Kor 10,1-2), wciela w Chrystusa ukrzyżowanego i zmartwychwstałego, wprowadza w Nowe Przymierze, jest znakiem nowego życia w Chrystusie, obmyciem z grzechu (1Kor 6,11), oświeceniem przez Chrystusa (Ef 5,14), nowymi narodzinami (J 3,5), przyobleczeniem się w Chrystusa (Ga 3,21), odnowieniem przez Ducha (Tt 3,5),

zwróconą do Boga prośbą o dobre sumienie (1P 3,21) i wyzwoleniem, które prowadzi do jedności w Jezusie Chrystusie, gdzie zostają przezwyciężone podziały ze względu na stan społeczny, rasę czy płeć (Ga 3,27-28; 1Kor 12,13).

2. Chrzest jest z wody i Ducha Świętego; udziela się go w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Chrzest jednoczy ochrzczonego z Chrystusem, chrześcijan między sobą. Wprowadza do Kościoła i stanowi początek życia w Chrystusie, którego celem jest „uwielbianie chwały” (Ef 1,14).
3. Ochrzczeni żyjący w jednym miejscu i czasie wspólnie ponoszą odpowiedzialność za świadectwo składane Chrystusowi i Ewangelii: Ochrzczeni żyją dla Chrystusa, dla Jego Kościoła i dla świata, który On miłuje, oczekując w nadziei na objawienie się nowego stworzenia Bożego oraz na czas, gdy Bóg będzie wszystkim we wszystkich (Rz 8,18-24; 1Kor 15,22-28.49-57) (Dokument z Limy, nr 9). Chrzest w Chrystusie jest wezwaniem dla Kościołów, aby przezwyciężyły swoje podziały i w widzialny sposób zmanifestowały swoją wspólnotę.

Niżej podpisane Kościoły uroczyście uznają ważność chrztu świętego udzielonego przez duchownego tych Kościołów:

Kościół Ewangelicko-Augsburski,
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny,
Kościół Ewangelicko-Reformowany,
Kościół Katolicki,
Kościół Polskokatolicki,
Kościół Starokatolicki Mariawitów,
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.

Od 325 do 2025 r.

Na Soborze Nicejskim debatowano nad datą obchodzenia Wielkanocy. Choć udało się zadeklarować wyliczanie tej daty, to późniejsze rozbieżności sprawiły, że dziś Kościoły Wschodu i Zachodu obchodzą Wielkanoc w innym czasie. W jubileuszowym 2025 r. daty obchodów pokrywają się i Kościoły wschodnie oraz zachodnie będą mogły 20. kwietnia razem świętować pamiątkę zmartwychwstania Chrystusa.

Tegoroczny Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan jest okazją, aby na nowo odkryć żywe dziedzictwo Soboru Nicejskiego: wspólnie rozważać biblijne korzenie Credo nicejskiego, razem przeżywać apostołską wiarę i w duchu wzajemnej miłości dzielić się doświadczeniami życia kościelnego.

Tekst biblijny na Tydzień Modlitw

Mając to na uwadze, wybrano przewodni tekst biblijny: J 11,17-27. Temat tygodnia, „Czy wierzysz w to?” (w. 26), nawiązuje do dialogu między Jezusem a Martą, kiedy Jezus odwiedził dom Marty i Marii w Betanii po śmierci ich brata Łazarza.

Ewangelia mówi, że Jezus kochał Martę, Marię i Łazarza (J 11,5). Kiedy usłyszał, że Łazarz jest ciężko chory, zwlekał z przybyciem i oświadczył, że ta choroba „nie prowadzi ku śmierci”, ale sprawi ona, że Syn Boży zostanie uwielbiony (w. 4), Kiedy w końcu przyszedł do Betanii, pomimo ryzyka ukamienowania (w. 8), okazało się, że Łazarz „już od czterech dni leżał w grobowcu” (w. 17). Słowa Marty: „Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł” (w. 21) wyrażają rozczarowanie i wyrzut z powodu późnego przybycia Jezusa. Jednak zaraz potem Marta z ufnością wyznaje: „Ale i teraz wiem, że Bóg da Tobie, o cokolwiek Go prosisz” (w. 22). Kiedy Jezus zapewnia ją, że jej brat zmartwychwstanie (w. 23), ona odpowiada, potwierdzając swoją wiarę: „Wiem, że zmartwychwstanie przy zmartwychwstaniu w dniu ostatecznym” (w. 24). Jezus prowadzi ją o krok dalej, obwieszczając swoją władzę nad życiem i śmiercią oraz ujawniając swoją mesjańską tożsamość: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto wierzy we Mnie, choćby i umarł, będzie

żył. I każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki” (w. 25-26). Po tej zdumiewającej deklaracji Jezus zadaje Marcie bardzo bezpośrednie i głęboko osobiste pytanie: „Czy wierzysz w to?” (w. 26).

Podobnie jak Marta, pierwsze pokolenia chrześcijan nie pozostawały obojętne ani bierne, gdy padało pytanie „Czy wierzysz w to?”. Ojcowie nicejscy starali się znaleźć słowa, które obejmowałyby całą tajemnicę wcielenia, męki, śmierci i zmartwychwstania ich Pana. Oczekując na Jego powrót, chrześcijanie na całym świecie są wezwani do wspólnego dawania świadectwa wierze w zmartwychwstanie, będącej dla nich źródłem nadziei i radości, którą mają nieść wszystkim narodom.

Ekumeniczna celebracja słowa Bożego

W roku jubileuszu Soboru Nicejskiego ekumeniczna celebracja słowa Bożego podczas Tygodnia Modlitw koncentruje się na znaczeniu i afirmacji wiary, zarówno tej osobistej – wyrażanej przez „Wierzę”, jak i wspólnotowej – wyrażanej przez „Wierzymy”. Tekst biblijny, z którego zaczerpnięty jest temat tygodnia, z jego wymagającym pytaniem: „Czy wierzysz w to?”, został wpisany w zapraszający do uwielbienia dialog między lektorami a zgromadzeniem. Po krótkim wprowadzeniu historycznym do pierwszego soboru ekumenicznego, następuje modlitwa wstępna inspirowana słowami Klemensa Rzymskiego (ok. 35-99 r. n.e.), która prowadzi do czytań ze Starego i Nowego Testamentu.

Po kazaniu/homilii kontynuowany jest dialog między lektorami a zgromadzeniem, odzwierciedlający rozmowę Jezus z Martą. Uczestnicy mogą zostać zaproszeni do uczczenia wspólnego wyznania wiary poprzez przyjęcie świecy i przekazanie jej płomienia jako znaku światła zmartwychwstałego Chrystusa. Następnie wspólnie recytują Credo nicejskie.

Modlitwy wstawiennicze, oparte na pismach patrystycznych z okresu od II do VIII wieku, są wezwaniem do wzrastania w wierze i wspólnego dawania w świecie świadectwa o Bogu – Ojcu, Synu i Duchu Świętym. Następnie wszyscy obecni wspólnie odmawiają Modlitwę Pańską, rozstają rozesłani i otrzymują błogosławieństwo.

Materiały na każdy dzień Tygodnia Modlitw

Teksty do osobistej lub wspólnotowej modlitwy na każdy z ośmiu dni zawierają dwa czytania z Pisma Świętego i psalm. Teksty biblijne na każdy dzień podkreślają kolejno kluczowe stwierdzenia nicejskiego wyznania wiary.

Dzień 1: Ojciec: wszechwładny Stwórca.

Dzień 2: Stworzenie jako dzieło Boga.

Dzień 3: Wcielenie Syna.

Dzień 4: Misterium Paschalne: wcielenie, męka,
śmierć i zmartwychwstanie Jezusa.

Dzień 5: Duch Święty, dawca życia i radości.

Dzień 6: Kościół: Wspólnota wierzących.

Dzień 7: Chrystus w śmierci i zmartwychwstaniu Pana.

Dzień 8: Oczekiwanie na królestwo Boże i życie przyszłe.

Zamiast nowo napisanych refleksji na każdy dzień, po tekstach Pisma Świętego następują krótkie czytania patrystyczne z różnych obszarów geograficznych i tradycji kościelnych (greckiej, syryjskiej, ormiańskiej i łacińskiej). Celem tego wyboru jest próba całościowego i kontekstualnego spojrzenia na chrześcijańską refleksję pierwszego tysiąclecia, która ostatecznie doprowadziła do definicji sformułowanych podczas Soboru Nicejskiego. Modlitwy wstawiennicze i kontemplacyjne na każdy dzień zachęcają nas do aktualizowania treści wspólnej wiary wyznawanej od wieków na całym świecie i znajdowania w niej powodu do dziękczynienia.

4. Przygotowanie materiałów na 2025 rok

Przygotowanie materiałów na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan 2025 zostało powierzone przez Dykasterię ds. Popierania Jedności Chrześcijan oraz Komisję Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów wspólnocie monastycznej Bose we Włoszech. Grupa braci i sióstr z tej wspólnoty przygotowała pierwszy zarys tekstów. Podczas spotkania w klasztorze Bose w dniach 11-15 września 2023 roku grupa ta współpracowała z międzynarodowym zespołem powołanym wspólnie przez Dykasterię ds. Popierania Jedności Chrześcijan oraz Komisję Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów w celu przygotowania końcowej wersji tekstów. Spotkaniu przewodniczyli wspólnie ks. dr Mikie Roberts ze Światowej Rady Kościołów w Genewie i o. Martin Browne OSB z Dykasterii ds. Popierania Jedności Chrześcijan w Rzymie.

Członkowie Zespołu Międzynarodowego:

o. Martin Browne OSB	Dykasteria ds. Popierania Jedności Chrześcijan (Rzym)
s. Leticia Candelario Lopez FMVD	Zgromadzenie Misjonarzy Bożego (Singapur)
ks. Miguel DesjardinsCCN	Konferencja Biskupów Francji (Paryż)
ks.dr Philip Halikias	Hellenic College Holy Cross (Brookline MA)
dr Andrej Jeftić	Światowa Rada Kościołów (Genewa)
ks. dr Mikie Roberts	Światowa Rada Kościołów (Genewa)
pastor dr Jochen Wagner	Stowarzyszenie Kościołów Chrześcijańskich Niemiec (Frankfurt)
dr Clare Watkins	Uniwersytet Roehampton (Londyn)

Członkowie Grupy Roboczej Bose:

br. przeor Sabino Chialà

br. Guido Dotti

s. Sylvie Maubon

br. Matteo Nicolini Zani

5. Prezentacja Wspólnoty Monastycznej Bose

Wspólnota Monastyczna Bose została założona w 1968 roku z inicjatywy br. Enzo Bianchi oraz kilku braci i sióstr. Od samego początku była to wspólnota ekumeniczna, ze względu na obecność chrześcijan należących do różnych Kościołów już wśród pierwszych członków, którzy złożyli śluby w 1973 roku, i mieszana, tj. złożona zarówno z mężczyzn, jak i kobiet, którzy na wezwanie Chrystusa podjęli życie w celibacie. Dziś jest uznawana przez Kościół rzymskokatolicki jako klasztor *sui iuris* prawa diecezjalnego – tj. klasztor ustanowiony w diecezji Biella (Piemont), w pełni autonomiczny w zarządzaniu wewnętrznym, w którym wszyscy członkowie, należący do różnych Kościołów chrześcijańskich, cieszą się tymi samymi prawami.

Bracia i siostry ze Wspólnoty Monastycznej Bose, poszukując Boga poprzez naśladowanie Jezusa Chrystusa, starają się żyć ewangelicznym radykalizmem i prostotą. Przestrzegają celibatu, posłuszeństwa i ubóstwa, zgodnie z *Regulą Bose* inspirowaną tradycją monastyczną Wschodu i Zachodu. Na ich wspólnotowe życie składa się modlitwa i praca. W tej formule życia, opartej na chrzcie i karmionej Eucharystią, bracia i siostry pielęgnują idee ruchu ekumenicznego i nauczania II Soboru Watykańskiego.

Trzy razy dziennie Wspólnota spotyka się na modlitwie, śpiewając Psalmi i słuchając słowa Bożego zawartego w Piśmie Świętym, zgodnie ze starożytną tradycją, którą Kościół odziedziczył po narodzie izra-

elskim. Przynależność do różnych wyznań chrześcijańskich doprowadziła członków Wspólnoty do sformułowania własnego schematu Liturgii Godzin, odpowiedniego do odmawiania przez wszystkich chrześcijan. W ten sposób narodziła się księga liturgiczna *Preghiera dei Giorni*, opublikowana po raz pierwszy w 1973 roku, a potem wielokrotnie zmieniana i wzbogacana w celu stworzenia codziennej ekumenicznej liturgii, która jest organiczna i zgodna z codzienną praktyką Bose. Zachowując strukturę właściwą dla zachodniej modlitwy liturgicznej, ekumeniczna liturgia Bose czerpie z bogatego dziedzictwa Kościołów Wschodu i Zachodu, oferując w ten sposób narzędzie różnowyznaniowym grupom i wspólnotom chrześcijańskim, które chcą modlić się razem, szanując to, co je różni.

Modlitwa wspólnotowa odbija się echem w życiu każdego brata i siostry poprzez modlitwę osobistą, przede wszystkim *lectio divina* – duchową lekturę tekstów biblijnych – która jest również codziennie proponowana gościom przez jednego z członków wspólnoty. W sobotnie wieczory, przygotowując się do niedzielnej Eucharystii, wspólnota i goście gromadzą się na czuwaniu, podczas którego wspólnie słuchają tekstów biblijnych na niedzielę, a przeor lub wyznaczony przez niego brat lub siostra pomagają wspólnocie zaczerpnąć duchowej jedności.

Wszyscy bracia i siostry zarabiają na życie pracą własnych rąk, za przykładem apostołów i ojców angażują się w różne działania na rzecz wspólnoty, gości, ubogich i Kościołów. Ogrody warzywne, sady, gaje oliwne i winnice, warsztaty ikon, wyroby z wosku, stolarstwo, wydawnictwo, a także badania biblijne i patrystyczne oraz studia nad tradycją żydowską i chrześcijańską to tylko niektóre z działań prowadzonych do tej pory.

Gościnność oparta na słowach Chrystusa Mt 25,35 „Byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie” jest posługą praktykowaną od początku ruchu monastycznego. W Bose i w jego fraterniach – w Ostuni w Apulii, w Asyżu i w Civitella San Paolo niedaleko Rzymu – bracia i siostry starają się przyjmować wszystkich, dzielić modlitwą i życiem, dyskutować o problemach świata i Kościoła.

Część II

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE

1. Wskazówki dla przygotowujących nabożeństwo

W tym roku ekumeniczna celebracja została przygotowana przez wspólnotę z Bose, której życie reguluje modlitwa. W związku z jubileuszem 1700-lecia Soboru Nicejskiego nabożeństwo koncentruje się na nicejskim Credo, a czytania z Pisma Świętego na wierze.

Na głos dzwonów siostry, bracia i goście gromadzą się w kościele. Nabożeństwo rozpoczyna się od wspólnej medytacji nad początkowym fragmentem Pisma Świętego. Następnie zgromadzeni zostają zaproszeni do osobistej refleksji nad historią wyznania wiary Marty, opisaną w Ewangelii według św. Jana 11,17-27. Na wzór praktyki klasztoru w Bose, każdy jest wezwany do zastanowienia się w ciszy nad prowokującym pytaniem Jezusa do Marty: „Czy wierzysz w to?”. Szanując różne praktyki, sugerujemy, aby ten czas ciszy był wyraźny, trwał do pięciu minut. W odpowiedzi na proklamację Słowa, wspólnie potwierdzamy naszą wiarę w uroczystej recytacji Credo nicejskiego.

Jeśli warunki na to pozwalają, przy wspólnym wyznaniu wiary można wykorzystać świece, które symbolizują rozprzestrzenianie się światła Chrystusa. Prowadzący nabożeństwo (P) od głównej świecy ołtarzowej (paschału) zapala mniejsze świece i podaje je wiernym. Następnie – po wyznaniu wiary – zapalone świece umieszczane są w odpowiednim i bezpiecznym miejscu, aby płonęły razem i przypominały wiernym o nieustannym wezwaniu do jedności i do bycia światłością świata.

Inną charakterystyczną cechą tegorocznego nabożeństwa jest włączenie tekstów autorów wczesnochrześcijańskich do modlitw wstawienniczych. Dla sióstr i braci z Bose teksty te są żywym źródłem ich wspólnego życia. Odzwierciedlają one nie tylko wspólnotę wiary przed i po Nicei, ale także różnorodność języka, kultury i duchowości, które charakteryzowały wczesny Kościół.

Teksty przeznaczone dla Prowadzącego (P) mogą być rozdzielone między obecnych duchownych lub przedstawicieli różnych tradycji kościelnych. Podobnie teksty przypisane lektorowi (L) mogą być rozdzielone pomiędzy kilka osób.

Rozesłanie i błogosławieństwo mogą być udzielone wspólnie przez duchownych/ przedstawicieli różnych obecnych na nabożeństwie wspólnot.

2. Uwaga dotycząca wersji Credo zawartej w tych materiałach

Tekst Credo zawarty w ekumenicznej celebracji słowa Bożego jest nicejsko-konstantynopolikańską wersją Wyznania Wiary używaną zwykle podczas Zgromadzeń Ogólnych Światowej Rady Kościołów i innych wydarzeń ekumenicznych. Odnosząc się do Ducha Świętego, pomija on tak zwaną klauzulę *Filioque* – „i Syna” – po wyrażeniu „który od Ojca pochodzi”. Klauzula ta nie była zawarta w tekście Credo przyjętym na Soborze Nicejskim (325) i na Soborze Konstantynopolikańskim (381), ale została dodana w Kościele zachodnim w VI wieku, aby podkreślić boskość Syna w obliczu herezji ariańskiej. Jej włączenie było przyczyną sporu między Wschodem a Zachodem przez wiele stuleci i przedmiotem ważnych dyskusji ekumenicznych w ostatnich dziesięcioleciach. Tekst pomija również klauzulę *Deum de Deo* – „Bóg z Boga” – w odniesieniu do Syna, która została włączona do Credo w Nicei, ale pomija ją wersja przyjęta w Konstantynopolu w 381 roku.

Raport *Duch Boga, Duch Chrystusa: ekumeniczne refleksje na temat kontrowersji Filioque* Komisji Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów z 1981 r., której Kościół rzymskokatolicki jest pełnoprawnym członkiem, zalecał: „Aby oryginalna forma trzeciego artykułu Credo, bez *Filioque*, była wszędzie uznawana za normatywną i przywrócona, tak aby cały lud chrześcijański mógł w tej formule wyznać swoją wspólną wiarę w Ducha Świętego”. Podczas gdy klauzula *Filioque* pozostaje częścią tradycji liturgicznej Kościoła łacińskiego i niektórych innych Kościołów zachodnich, biskupi Rzymu pomijają ją podczas recytacji Credo w spotkaniach ekumenicznych z przywódcami Kościołów wschodnich. Watykański dokument *Pochodzenie Ducha Świętego w Tradycji greckiej i łacińskiej* z 1995 roku mówi: „Kościół katolicki uznaje soborową, ekumeniczną, normatywną i nieodwołalną wartość Symbolu wyznanego w języku greckim w Konstantynopolu w 381 roku przez Drugi Sobór Ekumeniczny, jako wyraz jednej wspólnej wiary Kościoła i wszystkich chrześcijan. Żadne wyznanie wiary charakterystyczne dla określonej tradycji liturgicznej nie może być sprzeczne z tym wyrazem wiary nauczanej i wyznawanej przez niepodzielony Kościół”.

3. Porządek nabożeństwa

P	Prowadzący
L	Lektor
W	Wszyscy

Zaproszenie do modlitwy

Od głównego wejścia

P	Błogosławiony niech będzie nasz Bóg w każdym czasie.
W	Teraz i na wieki. Amen.

- P** Chodźmy, uwielbiamy Boga, naszego Króla.
W Oddajmy cześć Chrystusowi pośród nas, naszemu Królowi i naszemu Bogu.
- P** Pójdźmy, pokłońmy się przed Panem, naszym Królem i naszym Bogiem.
W Święty Boże, Święty Mocny, Święty Nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami.

Dialog (por. J 11,17-26)

- L1** Kiedy Jezus przyszedł [do Betanii], znalazł [Łazarza] już od czterech dni leżącego w grobowcu.

Rozpoczyna się przejście do głównej części przestrzeni modlitewnej

- L2** Gdy Marta usłyszała, że Jezus nadchodzi, wysłała Mu naprzeciw. Maria natomiast została w domu.
L3 Marta powiedziała do Jezusa: Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł. Ale i teraz wiem, że Bóg da Tobie, o cokolwiek Go poprosisz.
W Jezus jej odpowiedział: Twój brat zmartwychwstanie.
- L1** Marta Mu powiedziała: Wiem, że zmartwychwstanie przy zmartwychwstaniu w dniu ostatecznym.
W Jezus powiedział do niej: Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto wierzy we Mnie, choćby i umarł, będzie żył. I każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki.
- L2** Czy wierzysz w to?

Pauza

L3 Czy wierzysz w to?

Pauza

L1 Czy wierzysz w to?

Dłuższa przerwa

Hymn (pieśń)

Wprowadzenie

P 1700 lat temu chrześcijanie stanęli wobec trudności w kwestiach wiary, wobec zamętu i nieporozumień. Efektem tego było wspólne wyznanie wiary wyrażone słowami nicejskiego Credo. Dzisiaj – jako zgromadzona tu wspólnota chrześcijan różnych kultur i wyznań – chcemy celebrować naszą wspólną wiarę.
Chrystus jest pośród nas.

W Był. Jest. I będzie na wieki.

P 25 lat temu Kościoły w Polsce podpisały wspólną deklarację o wzajemnym uznaniu chrztu. Dokument przypomina, że „ochrzczeni żyją dla Chrystusa, dla Jego Kościoła i dla świata”, a „chrzest w Chrystusie jest wezwaniem dla Kościołów, aby przewyciężyły swoje podziały i w widzialny sposób zmanifestowały swoją wspólnotę”.
Chrystus jest pośród nas.

W Był. Jest. I będzie na wieki.

Słowa powitania

Modlitwy na rozpoczęcie *(por. Klemens Rzymski, ok. 35-99)*

W Kyrie, eleison! Panie, zmiłuj się!

L1 O Stwórcu i Opiekunie każdej duszy,
który pomnażasz ludzką rodzinę na ziemi,
niech wszystkie narody uznają, że jesteś Bogiem jedynym,
Jezus Chrystus jest Twoim Synem,
a my wszyscy jesteśmy Twoim ludem, trzodą Twego pastwiska.

W Kyrie, eleison! Panie, zmiłuj się!

L2 Panie, zwracamy się do Ciebie: bądź naszą pomocą,
ratuj tych, którzy cierpią,
zmiłuj się nad nędzarcami.
Ukaż swoją twarz potrzebującym.

W Kyrie, eleison! Panie, zmiłuj się!

L3 O Panie, wierny przez wszystkie pokolenia,
sprawiedliwy w swoich sądach, miłosierny i współczujący,
przebacz nam nasze występki,
oczyść nas swoją prawdą i kieruj naszymi krokami,
abyśmy chodzili w świętości i sprawiedliwości.

W Kyrie, eleison! Panie, zmiłuj się!

L4 Panie, spraw, aby Twoje pełne pokoju oblicze
zajaśniało nad nami dla naszego zbawienia,
daj zgodę i pokój nam i wszystkim mieszkańcom ziemi.
Obdarz naszych władców mądrością i rozumem,

Udziel im rady, aby mogli sprawować swoją władzę
w sprawiedliwości i pokoju.

W Kyrie, eleison! Panie, zmiłuj się!

Słuchanie słowa Bożego

CZYTANIE ZE STAREGO TESTAMENTU: Pwt 6,4-9

Pan jest naszym Bogiem, Pan jedyny

Czytanie z Księgi Powtórzonego Prawa

Słuchaj, Izraelu! Pan jest naszym Bogiem, Pan jedyny! Będziesz miłował Pana, twego Boga, z całego swego serca i z całej swojej duszy i z całej swojej siły. Niechaj pozostaną te słowa, które Ja dziś tobie nakazuję, w twoim sercu. Będziesz powtarzał je swoim synom i będziesz mówił o nich, przebywając w domu, idąc drogą, kładąc się spać i wstając. Przywiążesz je jako znak na ręce i jako ozdobę między oczami. Napiszesz je na odrzwiach swego domu i na swoich bramach.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 131

Ufność w Panu

Refren: Pan mą nadzieją teraz i na wieki.
Panie, moje serce się nie wywyższa,
nie patrzą wyniośle moje oczy.
Nie gonię za wielkimi rzeczami,
zbyt niezwykłymi dla mnie.

Refren: Pan mą nadzieją teraz i na wieki.

Przeciwnie, swoją duszę uspokoiłem i uciszyłem.
Jak niemowlę przy piersi matki,
tak spokojna jest moja dusza.
Izraelu, ufaj Panu,
teraz i na wieki!

Refren: Pan mą nadzieją teraz i na wieki.

CZYTANIE Z LISTU APOSTOLSKIEGO: 1 P 1,3-9

Cel wiary

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Piotra Apostoła

Błogosławiony Bóg i Ojciec naszego Pana Jezusa Chrystusa,
który przez zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa

w swoim wielkim miłosierdziu
zrodził nas na nowo do żywej nadziei,
do dziedzictwa niezniszczalnego, nietkniętego i trwałego,
zachowanego dla was w niebiosach,
dla was,

którzy jesteście chronieni mocą Boga
przez wiarę w zbawienie,
gotowe objawić się w czasie ostatecznym.

Dlatego cieszcie się,

choć teraz trzeba, abyście z powodu różnych doświadczeń
trochę byli zasmuceni,

aby wystawiona na próbę wasza wiara

okazała się cenniejsza od zniszczalnego złota, próbowanego w ogniu,
na sławę, chwałę i cześć przy objawieniu się Jezusa Chrystusa.

Jego miłujecie, chociaż Go nie widzieliście.

Chociaż Go teraz też nie widzicie, wierzycie

i cieszycie się niewysłowioną i pełną chwały radością,
osiągając cel waszej wiary – zbawienie dusz.

Oto słowo Boże

Responsorium

L Wielki jest Pan, wielka jest Jego moc.

W Wielki jest Pan, wielka jest Jego moc.

L Jego mądrość nie ma granic.

W Wielka jest jego moc.

L Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu.

W Wielki jest Pan, wielka jest Jego moc.

CZYTANIE Z EWANGELII: J 20,24-29

Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli

Słowa Ewangelii według świętego Jana

Ale Tomasz, jeden z Dwunastu, zwany Didymos, nie był z nimi, kiedy przyszedł Jezus. Inni więc uczniowie powiedzieli mu: Widzieliśmy Pana. On jednak powiedział: Jeśli nie zobaczę na Jego rękach śladu gwoździ i nie włożę palca w miejsce gwoździ, i nie włożę ręki w Jego bok, nie uwierzę.

A po ośmiu dniach Jego uczniowie znowu byli w domu, a z nimi Tomasz. Chociaż drzwi były zamknięte, Jezus przyszedł, stanął pośrodku i powiedział: Pokój wam! Następnie oznajmił Tomaszowi: Podnieś tu swój palec i zobacz Moje ręce, podnieś swoją rękę i włoż w Mój bok, i nie bądź niewierzącym, lecz wierzącym. Wyznał Mu Tomasz: Mój Pan i mój Bóg. Jezus mu powiedział: Uwierzyłeś, ponieważ Mnie ujrzałeś. Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli.

Oto słowo Pańskie

Milczenie/Hymn

Kazanie/Homilia

Milczenie/Hymn/Interludium muzyczne

(w tym czasie rozdawane są świece)

Celebracja naszej wspólnej wiary

P Jezus powiedział: „Ja jestem światłością świata”.
W wielu tradycjach chrześcijańskich podczas chrztu osoba
chrzczona (lub chrzestny) otrzymuje zapaloną świecę.
Jezus również wzywa swoich naśladowców,
aby byli światłem świata. Każdy z nas jest apostołem
zmartwychwstałego Chrystusa. Tym światłem nawzajem się
obdarowujemy.

Prowadzący zapala pierwszą świecę i podaje światło osobom znajdującym się w pobliżu, które z kolei podają je dalej, mówiąc „Światło Chrystusa”.

P Jezus powiedział do Marty: „Ja jestem zmartwychwstaniem
i życiem. Kto wierzy we Mnie, choćby i umarł, będzie żył.
I każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki.
Czy wierzysz w to?”

W „Tak, Panie! Wierzę, że jesteś Mesjaszem, Synem Bożym,
który przyszedł na świat”.

P Miłujmy się wzajemnie, abyśmy w jedności wyznawali wiarę,
w której wszyscy zostaliśmy ochrzczeni:

Credo Nicejsko-Konstantynopolitańskie (bez „Filioque”)

W Wierzę w jednego Boga,
Ojca Wszchemogącego,
Stworzyciela nieba i ziemi,
wszystkich rzeczy widzialnych i niewidzialnych.
I w jednego Pana Jezusa Chrystusa,
Syna Bożego Jednorodzonego,
który z Ojca jest zrodzony przed wszystkimi wiekami.
Bóg z Boga*
Światłość ze Światłości,
Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego.
Zrodzony a nie stworzony,
współistotny Ojcu,
a przez Niego wszystko się stało.
On to dla nas ludzi i dla naszego zbawienia zstąpił z nieba.
I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy
i stał się człowiekiem.
Ukrzyżowany również za nas, pod Poncjuszem Piłatem został
umęczony i pogrzebany.
I zmartwychwstał trzeciego dnia, jak oznajmia Pismo.
I wstąpił do nieba,
siedzi po prawicy Ojca.
I powtórnie przyjdzie w chwale,
sądzić żywych i umarłych,
a królestwu Jego nie będzie końca.
Wierzę w Ducha Świętego, Pana i Ożywiciela,
który od Ojca pochodzi,
który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera uwielbienie i chwałę,
który mówił przez proroków.
Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół.

* W Kościołach wschodnich fraza ta nie występuje.

Wyznaję jeden chrzest na odpuszczenie grzechów.
I oczekuję wskrzeszenia umarłych.
I życia wiecznego w przyszłym świecie. Amen.

Modlitwy wstawiennicze

- L1** Wszystkie rzeczy powstały z niczego; ich istota ponownie zapadłaby się w nicość, gdyby Stwórca wszystkich rzeczy nie trzymał jej władczą ręką. (*Grzegorz Wielki, ok. 540-604*)
- L2** Panie życia, z Twojej ręki i dzięki Twojej opatrności otrzymujemy wszystko, czego nam potrzeba. Naucz nas żyć w Twoim świecie z troską i sprawiedliwością wobec wszystkiego, co stworzyłeś.
- W** Wierzimy, przymnóż nam wiary.
- L1** Nazywam to wiarą: jasne światło, które dzięki łasce wschodzi w duszy, wspiera serce i udziela daru nadziei.
(*Izaak z Niniwy, VII w.*)
- L2** Miłujący Boże, udziel nam daru nadziei w świecie nękanym przez spory i niezgodę. Wzmocnij swój lud dotknięty apatią i podziałami.
- W** Wierzimy, przymnóż nam wiary.
- L1** Cóż więc dziwnego, jeśli przychodząc do Boga, wyznajemy przede wszystkim, że wierzymy, widząc, że bez tego nawet proste życie nie jest możliwe. (*Rufin z Akwilei, ok. 344-411*)
- L2** Miłosierny Boże, przebacz nam te chwile, w których zawiedliśmy, nie żyjąc w jedności jako chrześcijanie. Przyciągnij nas mocniej ku jednej wierze w Ciebie, abyśmy byli świadkami dla świata.

- W** Wierzymy, przymnóż nam wiary.
- L1** Niech zwycięży wiara: wiara, która prowadzi umysł do zaufania, wiara, która nie z ludzkiej logiki pochodzi, ale jest owocem Ducha Świętego. (*Bazyli z Cezarei, ok. 330-378*)
- L2** O niebiański Pocieszycielu, modlimy się, abyśmy bardziej ufali darowi Twojej mądrości niż przebiegłości naszego umysłu.
- W** Wierzymy, przymnóż nam wiary.
- L1** Jego światło zabłysło i sprawiło, że ciemność lochów zniknęła, ono opromieniło nasze narodziny i zniszczyło śmierć, zrywając okowy, którymi byliśmy spętani. (*Ireneusz z Lyonu, ok. 135-198*)
- L2** Miłosierny Panie, nakłoń nas do wspólnej pracy, abyśmy wszędzie tam, gdzie panuje ciemność i ucisk, cierpienie i niesprawiedliwość, mogli nieść Twoje światło i wyzwolenie.
- W** Wierzymy, przymnóż nam wiary.
- P** Jako bracia i siostry Jezusa, módlmy się słowami, których On nas nauczył:
- W** Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
święć się imię Twoje,
przyjdź Królestwo Twoje,
bądź wola Twoja
jako w niebie, tak i na ziemi.
Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj
i odpuść nam nasze winy,
jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.

I nie wódź nas na pokuszenie,
ale nas zbaw ode złego.

Albowiem Twoje jest królestwo
i moc, i chwała na wieki wieków.
Amen.

Modlitwa na zakończenie (*modlitwa wspólnoty Bose*)

P Boże, nasz Ojcze,
przyjmij nasze uwielbienie i dziękczynienie za to,
co już jednoczy chrześcijan
w wyznawaniu i świadczeniu o Jezusie Panu.
Czekamy na ten dzień, kiedy wszystkie Kościoły
uznają się nawzajem w komunii, której pragnąłeś
i o którą Twój Syn modlił się do Ciebie
w mocy Ducha Świętego.
Wysłuchaj nas,
który żyjesz i królujesz teraz i na wieki wieków.

W Amen.

(Podziękowania)

Rozesłanie

P Błogosławmy Pana.
W Bogu niech będą dzięki.

P Niech Ten, który jest naszym światłem
i uczynił nas jednością, sprawi,
abyśmy w jednym Duchu
za siebie wzajemnie zanosili modlitwy do Ojca.

W Amen.

Pieśń / Hymn / Postludium muzyczne

Część III

**ROZWAŻANIA I MODLITWY
NA OSIEM DNI
SZLAKIEM NICEJSKIEGO WYZNANIA WIARY**

DZIEŃ 1 – sobota, 18 stycznia 2025

Ojciec: wszechwładny Stwórca

Czytania biblijne

CZYTANIE I: Iz 63,15-17

Ty jesteś naszym Ojcem

Czytanie z Księgi Izajasza

Spójrz z nieba

i popatrz ze swego świętego i wspaniałego przybytku!

Gdzie jest Twoja gorliwa miłość i Twoja potęga?

Gdzie poruszenie Twego serca

i Twoje miłosierdzie, które powstrzymujesz przede mną?

Bo Ty jesteś naszym Ojcem!

Abraham nas nie zna,

Izrael nas nie rozpoznaje,

lecz Ty, Panie, jesteś naszym Ojcem,

nasz Odkupiciel to Twoje imię od wieków.

Dlaczego, Panie, pozwalasz nam zbaczać z Twoich ścieżek
i zatwardzasz nasze serca, by się Ciebie nie lękały?
Powróć przez wzgląd na Twoje sługi,
na plemiona Twojego dziedzictwa!

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSOJNY: Ps 139,1-3.13.15.23-24

Ty mnie ukształtowałeś

Refren: Tyś naszym Ojcem, Panie nasz i Boże.

Ty przenikasz i znasz mnie, Panie,
Ty wiesz, kiedy siadam i wstaję,
z daleka dostrzegasz moje zamiary.
Widzisz, kiedy chodzę i odpoczywam,
znane są Ci wszystkie moje drogi.

Refren: Tyś naszym Ojcem, Panie nasz i Boże.

Ty bowiem ukształtowałeś moje wnętrze,
utkałeś mnie w łonie matki.
Moje kości nie były Ci obce,
gdy byłem tworzony w ukryciu,
tkany w głębi ziemi.

Refren: Tyś naszym Ojcem, Panie nasz i Boże.

Przeniknij mnie, Boże, poznaj moje serce,
doświadcź mnie i poznaj moje myśli.
Zobacz, czy nie idę drogą niegodziwą,
poprowadź mnie swą drogą wieczną

Refren: Tyś naszym Ojcem, Panie nasz i Boże.

CZYTANIE II: 1 Kor 8,5-6

Bóg Ojciec, od którego wszystko pochodzi

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

A choćby nawet byli tak zwani bogowie czy to w niebie, czy to na ziemi – jest zresztą mnóstwo takich bogów i panów – to jednak dla nas jest jeden Bóg Ojciec, od którego wszystko pochodzi i dla którego my jesteśmy, i jeden Pan, Jezus Chrystus, przez którego istnieje wszystko i przez którego my istniejemy.

Oto słowo Boże

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Wysławiam Ciebie, Ojcze, Panie nieba i ziemi,
że zakryłeś te sprawy przed mądrymi i roztroprnymi,
a odsłoniłeś je tym, którzy są jak małe dzieci.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: Mt 6, 8b-13

Ojcie nasz

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus powiedział do swoich uczniów]

Wy zatem tak się módlcie:

Ojcie nasz, który jesteś w niebie,
niech się święci Twoje imię.
Niech przyjdzie Twoje Królestwo,
niech się spełni Twoja wola jak w niebie, tak i na ziemi.
Naszego chleba powszedniego daj nam dzisiaj
i przebacz nam nasze winy,
tak jak i my przebaczymy tym, którzy przeciw nam zawinili,
i nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie,
ale nas zachowaj od złego.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji greckiej

Wpatruj się w tajemnice miłości, a będziesz oglądał łono Ojca, o którym tylko Bóg, Syn jednorodzony, mówił. A Bóg sam jest miłością i przez miłość dał się nam poznać. To, co jest w Nim niewypowiedziane, jest Ojcem; to, co z nami współczuje, stało się matką.

Klemens Aleksandryjski [ok. 150-215]

Który człowiek bogaty może być zbawiony? 37, 1-2

Z tradycji syryjskiej

Kto może kontemplować Boga z czujną myślą i patrzeć na Jego majestat, i rozważać Jego ukrytą naturę, i może okiem swego zrozumienia patrzeć na tę czystą i świętą Naturę, która niczego nie potrzebuje?... Ten, który doprasza się, nalega i przynagla każdego człowieka do życia. Ten, który cierpi, aby dać nam życie, i szuka nas, aby nas znaleźć, i bardziej cieszy się naszym szczęściem niż my sami. Ten, który nieustannie prosi byśmy czerpali z Jego bogactw i sięgali po bogactwa z Jego spichlerza, abyśmy nie byli ubodzy, ale bogaci dzięki Jego skarbowi. Ten, który cieszy się nie tyle z własnego życia, ile z tego, że my żyjemy.

Filoksenos z Mabbug [ok. 440-523]

Mowa 7

Z tradycji łacińskiej

Źródło Życia jest tym zasadniczym Dobrem, z którego środki do życia są rozdawane wszystkim, podczas gdy Ono ma życie trwające w Nim samym. Nie otrzymuje od nikogo, gdy jest w potrzebie. Raczej obdarza dobrem niż pożycza od innych, ponieważ nas nie potrzebuje... Cóż więc może być piękniejszego niż zbliżyć się do Niego, przyłączyć do Niego? Jaka przyjemność może być większa? Kto widział i skosztował darmo Źródła Wody Żywej, czegoż innego może pragnąć?

Ambroży z Mediolanu [ok. 337-397]

Listy IV, 11, 18

Do refleksji:

1. Jak doświadczyłeś ojcowskiej troski i matczynej miłości Boga w swoim życiu?
2. Co przeszkadza nam w uznaniu każdej osoby za dziecko Boże?
3. Czy i w jaki sposób uznanie Boga za Ojca wszystkich wpływa na nasze postrzeganie innych i braterskie relacje z nimi?

Modlitwa

Refren: Dzięki i chwała Tobie, o Panie!
Błogosławimy Cię, Panie, Ojczye światła:
od Ciebie pochodzi wszelkie życie, dobro i wszelki dar doskonały.

Refren: Dzięki i chwała Tobie, o Panie!
Ty stworzyłeś świat i wszystko, co go stanowi,
Ty jesteś Panem nieba i ziemi.
Każdemu śmiertelnikowi dajesz życie, dobro i wszelki dar doskonały.

Refren: Dzięki i chwała Tobie, o Panie!
Stworzyłeś wszystkie ludy zamieszkujące ziemię.
Dla nich ustanowiłeś porządek czasu i przestrzeni.
W sercu istot ludzkich umieściłeś pragnienie wieczności.

Refren: Dzięki i chwała Tobie, o Panie!
Ojczye Niebieski, w Twojej wielkiej dobroci
wskazujesz nam sposób życia według Prawa i Proroków i Ewangelii.
Miłosierny Ojczye, w Jezusie, Twoim Synu,
głosiłeś dobrą nowinę królestwa Bożego.

Refren: Dzięki i chwała Tobie, o Panie!
Boże wszelkiego pocieszenia,
wezwij nas, byśmy podążali za Tobą.
Dzięki i chwała tobie, o Panie.

Refren: Dzięki i chwała Tobie, o Panie!

Módlmy się.

Współczujący Ojczy,
odnów naszą wiarę w Ciebie i zjednocz nas w swojej miłości,
abyśmy rozpoznawali siebie jako Twoje dzieci.
Wychwalamy Ciebie przez Jezusa Chrystusa,
Twojego Jednorodzonego Syna,
w jedności z Duchem Świętym.
Amen.

DZIEŃ 2 – niedziela, 19 stycznia 2025

Stworzenie jako dzieło Boga

Czytania biblijne**CZYTANIE I:** Rdz 1,1-5

Bóg stworzył niebo i ziemię

Czytanie z Księgi Rodzaju

Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię.

Ziemia była bezładna i pusta;

ciemność panowała nad głębiną,

a Duch Boży unosił się nad powierzchnią wód.

Wtedy Bóg powiedział: Niech się stanie światłość!

I stała się światłość.

Bóg zobaczył, że światłość była dobra,

i Bóg oddzielił światłość od ciemności.

Światłość Bóg nazwał dniem, a ciemność nazwał nocą.

I nadszedł wieczór, a następnie poranek – dzień pierwszy.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 148,1.3.9-14*Stworzenie chwali Pana*

Refren: Całe stworzenie wielbi swego Pana.
Alleluja! Chwalcie Pana z niebios,
chwalcie Go na wysokościach!
Chwalcie Go, słońce i księżycu,
chwalcie Go, wszystkie gwiazdy świecące!

Refren: Całe stworzenie wielbi swego Pana.
Góry i wszystkie pagórki,
drzewa owocowe i wszystkie cedry,
dzikie zwierzęta i wszelkie bydło,
zwierzęta pełzające i ptaki skrzydlate,

Refren: Całe stworzenie wielbi swego Pana.
Królowie ziemscy i wszystkie narody,
książęta i wszyscy sędziowie na ziemi,
chłopcy i dziewczęta,
starcy oraz młodzieńcy!

Refren: Całe stworzenie wielbi swego Pana.
Chwalcie imię Pana, bo wzniosłe jest Jego imię,
Jego majestat ponad ziemią i niebem!
On pomnaża siłę swojego ludu.
Chwała wszystkim Jego świętym,
synom Izraela – ludu, który jest Mu bliski. Alleluja!

Refren: Całe stworzenie wielbi swego Pana.

CZYTANIE II: Rz 8,19-23*Stworzenie oczekuje objawienia synów Boga***Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian**

Stworzenie [...] z wytrwałością oczekuje objawienia synów Boga, gdyż zostało poddane marności nie z własnej woli, lecz przez Tego,

który je poddał, w nadziei, że również ono będzie wyzwolone z niewoli rozkładu do wolności chwały dzieci Boga. Wiemy bowiem, że aż dotąd całe stworzenie wdycha i rodzi w bólach. I nie tylko ono, lecz również my sami, którzy mamy pierwsze plony Ducha, wdychamy, oczekując usynowienia, odkupienia naszego ciała.

Oto słowo Boże

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Godzien jesteś, Panie i nasz Boże, otrzymać cześć, moc i chwałę,
bo z Twojej woli wszystko zaistniało i zostało stworzone.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: Mt 6,26.28b-30.33.

Stworzenie szkołą zaufania Bogu

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus powiedział do swoich uczniów:]

Popatrzcie na ptaki pod niebem, nie sięją ani nie zbierają plonów i nie gromadzą w spichlerzach, a wasz Ojciec, który jest w niebie, karmi je. Czy nie jesteście cenniejsi niż ptaki? (...) Zwróćcie uwagę na lilie polne, jak wzrastają. Nie pracują ani nie przędą, a mówię wam, że nawet Salomon w całej swojej chwale nie był tak ubrany, jak jedna z nich. Jeśli więc roślinę polną, która dzisiaj jest, a jutro zostanie wrzucona do pieca, Bóg tak przyodziewa, to czy nie o wiele bardziej was, ludzie małej wiary? (...) Szukajcie więc najpierw Królestwa Boga i Jego sprawiedliwości, a wszystko inne będzie wam dodane.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji greckiej

Ludzkie oczy nie mogą zobaczyć Boga, ale daje się On widzieć w swoich dziełach i przeczuć w zatroskaniu o nas. Tak jak ktoś, kto widzi w pełni ożaglowany statek wpływający do portu, zakłada, że ma on kapitana, który nim kieruje, tak my musimy dostrzec, że Bóg jest kapitanem całego wszechświata, nawet jeśli nie jest widoczny dla oczu ciała, bo wzrok go nie dojrzy.

Teofil z Antiochii [II wiek]

Do Autolika, 1,5

Z tradycji syryjskiej

Pierwszą księgą daną przez Boga istotom rozumnym jest natura rzeczy stworzonych. Wskazówki za pomocą atramentu zostały dodane po grzechu.

Izaak z Niniwy [VII wiek]

Zbiór pierwszy, 5

Z tradycji łacińskiej

Wszystkie rzeczy powstały z niczego, a ich istota ponownie zapadłaby się w nicość, gdyby Stwórca wszystkich rzeczy nie trzymał jej silną ręką.

Grzegorz Wielki [ok. 540-604]

Moralia. Komentarz do Księgi Hioba, XVI, 37, 45

Do refleksji:

1. Wierzmy, że Bóg jest obecny w całym stworzeniu, chociaż Jego obecność jest czasami trudna do dostrzeżenia.
2. Stworzenie, które ludzie tak często poddają cierpieniu, jest darem Boga. Jak prawdziwie przyjąć naszą odpowiedzialność za opiekę nad tym darem i jego ochronę?
3. Spędź trochę czasu na łonie natury, która łączy nas ze Stwórcą, kontemplując jej piękno i doskonałość.

Modlitwa

- Refren:** Błogosławiony jesteś, Panie!
Chwalimy Cię i dziękujemy Ci,
Boże niezachwianej miłości
za wielkie znaki Twojej łaski
i Twoje miłosierdzie nad całym stworzeniem,
które wyszło spod Twojej ręki.
- Refren:** Błogosławiony jesteś, Panie!
Ty stworzyłeś wszystkie rzeczy.
Uczyniłeś je dobrymi.
Twój Duch mieszka w nich wszystkich
i należą do Ciebie, Panie, który kochasz stworzenie.
- Refren:** Błogosławiony jesteś, Panie!
Głosimy, Panie, Twoją chwałę
w ogromnych gwiazdnych przestrzeniach wszechświata
i w najmniejszym ziarnku życia.
Dziękujemy za dzieła Twoich rąk
i stworzenie wszystkich ludzi.
- Refren:** Błogosławiony jesteś, Panie!
Błogosławiony jesteś za powietrze, które daje nam życie.
Błogosławiony jesteś za ziemię, która nas żywi.
Błogosławiony jesteś za wodę, która gasi nasze pragnienie.
Błogosławiony jesteś za ogień, który nas ogrzewa.
- Refren:** Błogosławiony jesteś, Panie!
Oddając głos całemu stworzeniu
i zbierając wszystkie nasze smutki i radości,
chwalimy Cię i dziękujemy Ci.
Panie Boże, Ty stworzyłeś wszystko
i wkrótce wszystko przemienisz, przyodziewając w Twoją chwałę.
- Refren:** Błogosławiony jesteś, Panie!

Módlmy się.

Panie Boże, Ojczyźnie światłości,
wzmocnij nasze serca w oczekiwaniu
i udzieli nadziei staraniach o jedność
i zgodne dążenie do harmonii całego stworzenia.
Bądźmy płonącymi lampami,
aż do dnia przyjścia Twojego Syna w chwale,
ze wszystkimi Jego świętymi w wiecznym królestwie.
Błogosławiony jesteś, teraz i na wieki wieków.
Amen.

DZIEŃ 3 – poniedziałek, 20 stycznia 2025

Wcielenie Syna

Czytania biblijne

CZYTANIE: Jr 33,14-16

Obietnica zbawienia

Czytanie z Księgi Jeremiasza

Oto nadchodzą dni – wyrocznia Pana – gdy spełnię dobre słowo,
które zapowiedziałem domowi Izraela i domowi Judy.

W tych dniach i w tym czasie spowoduję,

że wyrosnie Dawidowi odrośl sprawiedliwa.

Będzie czynić prawo i sprawiedliwość w kraju.

W tych dniach Juda zostanie zbawiony,

a Jerozolima zamieszka bezpiecznie.

W ten sposób będą ją nazywać:

Pan naszą sprawiedliwością.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 72, 1.7.12-13.16-17*Władza królewskiego syna*

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.
Boże, przekaż królowi władzę sądenia,
królewskiemu synowi swoją sprawiedliwość.
Za jego dni rozkwitnie sprawiedliwość
i powszechny pokój, dopóki księżyc nie zgaśnie.

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.
Ocali bowiem będącego w potrzebie,
który wzywa pomocy,
i biednego, który nie ma obrońcy.
Zlituje się nad słabym i potrzebującym,
ocali życie ubogich.

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.
Niech będzie obfitość zboża na ziemi,
na szczytach gór niech szumi
jak górskie lasy owoc jego!
Mieszkańcy miast niech rozkwitną jak polna trawa!

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.
Niech trwa na wieki jego imię,
niech wzrasta jego imię dopóki świeci słońce,
niech będą błogosławione w nim wszystkie narody
i niech go wysławiają!

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Błogosławiony Król, który przychodzi.

Pokój w niebie i chwała na wysokościach.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: J 1,1-14*Słowo stało się ciałem***Słowa Ewangelii według świętego Jana**

Na początku było Słowo,

a Słowo było zwrócone ku Bogu i Bogiem było Słowo.

Ono było na początku zwrócone ku Bogu.

Przez Nie wszystko się stało, a bez Niego nic się nie stało.

To, co się stało w Nim, było życiem.

Życie zaś było światłością ludzi,

a światłość świeci w ciemności i ciemność jej nie ogarnęła.

Był człowiek o imieniu Jan, posłany przez Boga.

Przyszedł jako świadek, aby zaświadczyć o światłości

i aby wszyscy przez niego uwierzyli.

Nie był on światłością, lecz miał zaświadczyć o światłości.

Była światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka,
gdy na świat przychodzi.

Na świecie było Słowo i świat przez Nie powstał,

ale świat Go nie poznał.

Przyszło do swojej własności, lecz swoi Go nie przyjęli.

Tym zaś, którzy Je przyjęli, dało moc stania się dziećmi Bożymi,

tym, którzy wierzą w Jego imię,

którzy nie z krwi ani z woli ciała, ani z woli mężczyzny,

lecz z Boga zostali zrodzeni.

A Słowo stało się ciałem

i zamieszkało wśród nas pełne łaski i prawdy.

Ujrzeliśmy Jego chwałę, chwałę jako Jednorodzonego od Ojca.

Oto słowo Pańskie**Czytania patrystyczne***Z tradycji ormiańskiej*

Wziął na siebie wszystkie ludzkie namiętności, z wyjątkiem grzechu.

To znaczy: łaknął, ten który karmi wszystkich żyjących. Pragnął, ten

który daje wodę życia swoim wiernym. Odczuwał zmęczenie, który jest odpoczynkiem zmęczonych. Spał, który zawsze czuwał nad Izraelem. Płakał, który otarł wszelką łzę z oczu każdego... On przyjął nasze przemijające ciało, aby Ten, który jest nieprzemijający, cierpiał wraz z ciałem przemijającym, a Ten, który jest nieśmiertelny, umarł wraz z ciałem śmiertelnym, aby uwolnić nas, którzy jesteśmy grzeszni.

Grzegorz ze Skewry [XII/XIII w.]

O prawdziwej wierze i nieskalanym postępowaniu w cnotach, 15-17

Z tradycji syryjskiej

Teraz, gdy najwyższe i najniższe stworzenia stały się jednym, nie ma już wysokich i niskich. Bóg zstąpił na ziemię, a nasza [ludzka] natura wstąpiła do nieba. Kiedy Bóg zstąpił do nas, ziemia stała się niebem, a kiedy Syn naszej natury został wywyższony, niebiosy stały się ziemią. Wtedy niebo i ziemia stały się jednym.

Abdicho bar Bahriz [IX w.]

Komentarz do uroczystości kościelnych

Z tradycji greckiej

Taka jest łaska Pańska i to są środki odnowy synów ludzkich. On bowiem cierpiał, aby uwolnić od cierpienia tych, którzy w Nim cierpią. Uniżył się, aby nas wywyższyć. Doświadczył narodzin z ciała, abyśmy miłowali tego, który nie jest zrodzony. Zstąpił do zgnilizny, aby zgniliznę przyzwać w nieśmiertelność. Stał się dla nas słaby, abyśmy mogli powstać z mocą. Zstąpił w otchłań śmierci, aby obdarzyć nas nieśmiertelnością i dać życie umarłym. Wreszcie stał się człowiekiem, abyśmy my, którzy umieramy jako istoty ludzkie, mogli żyć na nowo, aby śmierć już nad nami nie panowała.

Atanazy z Aleksandrii [ok. 295-373]

Listy święteczne, X 8, 19

Do refleksji:

1. W jaki sposób wiara w Jezusa, wcielonego Syna Bożego, oddziałuje na nas i kształtuje nasze życie?
2. Jak doświadczasz pocieszającej obecności Chrystusa w swoim życiu?
3. Gdziekolwiek widzimy kogoś spragnionego, głodnego, płaczącego lub cierpiącego, tam jest Chrystus.

Modlitwa

Refren: Chwała Tobie, o Chryste. Chwała Tobie!

Słowo Boże, Tyś stało się ciałem i zamieszkało wśród nas.

Dzieliłeś z nami życie we wszystkim;
umarłeś tak, jak wszyscy umieramy.

Refren: Chwała Tobie, o Chryste. Chwała Tobie!

Synu Dawida, oczekiwany przez sprawiedliwych i proroków,
ogłosiłeś ubogim dobrą nowinę;
ogłosiłeś czas łaski Pana.

Refren: Chwała Tobie, o Chryste. Chwała Tobie!

Przyszedłeś, aby zerwać kajdany niewoli;
czyniąc dobro;

otworzyłeś wszystkim drogę do przebywania w bliskości Boga.

Refren: Chwała Tobie, o Chryste. Chwała Tobie!

Przyszedłeś na świat w słabości i ubóstwie;
swoją pokorą wprawiłeś w zakłopotanie pysznych;
przygarnąłeś do siebie zmęczonych i zgęźbionych.

Refren: Chwała Tobie, o Chryste. Chwała Tobie!

Ty jesteś Barankiem Bożym i naszym Pasterzem,
Sługą Bożym i naszym Panem:
Ty stałeś się grzechem za nas, nasz Odkupicielu.

Refren: Chwała Tobie, o Chryste. Chwała Tobie!

Módlmy się:

Panie Boże, nasz Ojczy, skieruj nasze oczy ku Tobie,
abyśmy razem mogli iść
z ciemności do światła Twojego jaśniejącego oblicza,
objawionego nam w Jezusie,
Twoim Synu i naszym bracie,
który z Tobą i z Duchem Świętym żyje
teraz i zawsze, i na wieki wieków.
Amen.

DZIEŃ 4 – wtorek, 21 stycznia 2025

Misterium Paschalne:

wcielenie, męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa

Czytania biblijne

CZYTANIE I: Wj 3,7-8

Zapowiedź Paschy

Czytanie z Księgi Wyjścia

Pan oświadczył: Dość napatrzyłem się na niedolę Mojego ludu, który jest w Egipcie, i usłyszałem jego krzyk z powodu ciemności. Znam więc jego cierpienie. Zstąpiłem, aby go wyrwać z ręki Egipcjan, by wyprowadzić go z tej ziemi do ziemi dobrej i przestronnej, do ziemi mlekiem i miodem płynącej, do miejsca Kananejczyka, Chittyty, Amoryty, Peryzzyty, Chiwity i Jebusyty.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 16,5-6.8-11*Dasz mi poznać drogę życia***Refren:** Ukaż nam, Panie, Twoją drogę życia.

Pan jest częścią mojego dziedzictwa
i kielichem moim

– mój los jest w Twoich rękach.

Wymierzono mi piękną ziemię,
zachwyciło mnie moje dziedzictwo.

Refren: Ukaż nam, Panie, Twoją drogę życia.

Zawsze będę miał Pana przed oczami,
nie zachwieję się, bo On jest po mojej prawicy.
Dlatego cieszy się moje serce i raduje się moja dusza,
a ciało moje jest spokojne i bezpieczne.

Refren: Ukaż nam, Panie, Twoją drogę życia.

Nie pozostawisz bowiem mojej duszy w Szeolu
i nie skażesz swego świętego na zagładę.

Dasz mi poznać drogę życia,
pełnię radości przed Twoim obliczem,
wieczne rozkosze po Twojej prawicy.

Refren: Ukaż nam, Panie, Twoją drogę życia.**CZYTANIE:** Flp 2,5-11*Jezus unżył się i został wywyższony***Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Filipian**

Niech wasze myślenie będzie myśleniem Chrystusa Jezusa.

On, będąc w postaci Bożej,

nie wykorzystał swojej równości z Bogiem,

ale umniejszył samego siebie,

gdyż przyjął postać sługi

i stał się podobny do ludzi.

A w tym, co zewnętrzne, dał się poznać jako człowiek
i unizył samego siebie,
gdyż był posłuszny aż do śmierci,
i to do śmierci na krzyżu.

Dlatego też Bóg nad wszystko Go wywyższył
i obdarzył imieniem, które jest ponad wszelkie imię,
aby na imię Jezusa zgięło się każde kolano
w niebiosach, na ziemi i pod ziemią
i aby każdy język wyznał,
że Jezus Chrystus jest Panem ku chwale Boga Ojca.

Oto słowo Boże

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Tak Bóg umiłował świat, że dał swego Jednorodzonego Syna,
aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.
Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: J 17,1-5

Syn wypełnił nas ziemi dzieło Ojca

Słowa Ewangelii według świętego Jana

Jezus [...] podniósł oczy ku niebu i modlił się:

Ojcze, nadeszła godzina. Uwielbij swego Syna, aby Syn uwielbił Ciebie, podobnie jak dałeś Mu władzę nad każdym człowiekiem, aby wszystkim, których Mu powierzyłeś, dał życie wieczne. Na tym zaś polega życie wieczne, aby poznali Ciebie, jedynego prawdziwego Boga, i Tego, którego posłałeś, Jezusa Chrystusa. Uwielbiłem Ciebie na ziemi, bo wypełniłem dzieło, które powierzyłeś Mi do wykonania. A teraz Ty, Ojcze, uwielbij Mnie u siebie chwałą, którą miałem u Ciebie, zanim świat zaistniał.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji łacińskiej

Bóg Ojciec w swoim miłosierdziu: posłał swoje stwórcze Słowo, które przychodząc, aby nas wybawić, przyszło do tego samego miejsca i punktu, w którym straciliśmy życie, i zerwało nasze kajdany. Jego światło zabłysło i sprawiło, że ciemność więzienia zniknęła, uświęciło nasze narodziny i zniszczyło śmierć, rozwiązując te więzy, którymi byliśmy spętani.

Ireneusz z Lyonu [ok. 135-198]

Wykład nauki apostołskiej, 38

Z tradycji greckiej

Zbawiciel zstąpił na ziemię litując się nad wszystkimi ludźmi. W pełni cierpiał nasze namiętności, zanim poniósł krzyż i przyjął nasze ciało. Gdyby bowiem nie cierpiał, nie przyszedłby, aby zamieszkać pośród ludzkiego rodzaju. Najpierw cierpiał, potem zstąpił i stał się widzialnym. Czym jest cierpienie, którego doświadczył za nas? To męka miłości.

Orygenes z Aleksandrii [ok. 185-254]

Homilie o Księdze Ezechiela, 6,6

Z tradycji syryjskiej

Ciało dziękuje Ci, że zostało ocalone przez Twoje upokorzenie. Było zbląkaną owcą, a lew czyhał w zasadzce, by je rozczłonkować, a grzech w ukryciu jest bestią, która rozrywa je na kawałki. Ty wydałeś swoje ciało tej śmierci, która nas pożerała, ale to jej nie wystarczało. Tylko dzięki Tobie nasyciła się i została pokonana.

Efrem z Nisibis [ok. 306-373]

Hymn o dziewictwie, 37,5

Do refleksji:

1. Wiemy, że wszyscy umrzemy. W jaki sposób wiara w Jezusa, który skruszył jarzmo śmierci, zmienia sposób, w jaki przeżywamy tę rzeczywistość?
2. „Bóg daje się wypchnąć ze świata aż na krzyż. Jest w świecie bezsilny i słaby, i właśnie tylko tak On jest z nami i nam pomaga” (Dietrich Bonhoeffer).
3. Jako Zmartwychwstały, Jezus jest z nami aż do końca czasów. W jaki sposób Jego obecność pomaga nam w codziennym życiu?

Modlitwa

Refren: Chwała i uwielbienie Tobie, Panie!

Błogosławiony jesteś, o Chryste, Pierworodny spośród wszelkiego stworzenia:

jesteś ukoronowany godnością i chwałą.

Refren: Chwała i uwielbienie Tobie, Panie!

Na Twoje imię zegnij się wszelkie kolano w niebie, na ziemi i pod ziemią,

i wszelki język wyzna, że Ty jesteś Panem.

Refren: Chwała i uwielbienie Tobie, Panie!

Radujmy się i śpiewajmy Tobie, o Chryste, umiłowany Synu Ojca: jesteś Zmartwychwstałym i powołujesz nas do życia w Tobie.

Refren: Chwała i uwielbienie Tobie, Panie!

Uwielbiamy Cię, wysławiamy Cię,
bo jesteś Królem królów i Panem panów:
otworzyłeś nam królestwo niebieskie.

Refren: Chwała i uwielbienie Tobie, Panie!

Dziękujemy Ci i zawsze błogosławimy Twoje Imię:
Ty jesteś z nami po wszystkie dni, aż do skończenia świata.

Refren: Chwała i uwielbienie Tobie, Panie!

Módlmy się:

Panie, nasz Boże,
Wynosząc do chwały Syna Twojego, Jezusa Chrystusa,
uwolniłeś nas od śmierci.
Przez Jego zmartwychwstanie,
Obudź nasze uśpione serca,
wskaż drogę wszystkim, którzy Cię szukają
i spraw, by zajaśniała nam Jutrzenka,
Jezus Chrystus, żyjący,
który jest Panem na wieki wieków.
Amen.

DZIEŃ 5 – środa, 22 stycznia 2025

Duch Święty, dawca życia i radości

Czytania biblijne

CZYTANIE: Ez 36, 24-28

Obietnica nowego serca i nowego ducha

Czytanie z Księgi Ezechiela

Wezmę was spośród narodów,
zgromadzę was ze wszystkich krajów
i wprowadzę was do waszej ziemi.
Pokropię was czystą wodą i będziecie czyści.
Oczyszczę was ze wszystkich waszych nieczystości
i ze wszystkich waszych bożków.
Dam wam nowe serce
i nowego ducha dam w wasze wnętrze.
Usunę z waszego ciała serce kamienne,
a dam wam serce cieleśne.

Ducha Mojego dam w wasze wnętrze
 i sprawię, że będziecie postępowali według Moich nakazów
 i strzeżli Mojego prawa. Będziecie je wypełniali.
 Zamieszkacie w kraju, który dałem waszym ojcom.
 Będziecie dla Mnie ludem,
 Ja zaś będę dla was Bogiem.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 104,24.30-31.33-34

Duch odnawia oblicze ziemi

Refren: Niech zstąpi Duch Twój i odnowi ziemię.
 Panie, jak liczne są Twoje dzieła
 – wszystkie mądrze uczyniłeś,
 pełna jest ziemia Twoich stworzeń!
 To wszystko czeka na Ciebie,
 by dostać pokarm we właściwym czasie.

Refren: Niech zstąpi Duch Twój i odnowi ziemię.
 Posyłasz swego Ducha i zostają stworzone,
 i odnawiasz oblicze ziemi.
 Niech chwała Pana trwa na wieki,
 niech Pan się raduje z dzieł swoich!

Refren: Niech zstąpi Duch Twój i odnowi ziemię.
 Będę śpiewał Panu przez całe życie,
 będę grał Bogu, póki będę istniał.
 Niech będzie Mu miła pieśń moja,
 będę radował się w Panu!

Refren: Niech zstąpi Duch Twój i odnowi ziemię.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Ja poproszę Ojca i da wam innego Orędownika,
aby z wami był na wieki.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: J 3,4-8

Nowe narodziny z Ducha

Słowa Ewangelii według świętego Jana

Nikodem zapytał: Jak człowiek może się narodzić, będąc starcem? Czy może po raz drugi wejść do łona swojej matki i się narodzić? Jezus odpowiedział: Zapewniam, zapewniam cię, jeśli się ktoś nie narodzi z wody i Ducha, nie może wejść do Królestwa Boga. To, co się narodziło z ciała, jest ciałem, a to, co się narodziło z Ducha, jest duchem. Nie dziw się, że powiedziałem: Musicie się narodzić z góry. Wiatr wieje, gdzie chce i słyszysz jego szum, ale nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd odchodzi. Tak jest z każdym, kto się narodził z Ducha.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji syryjskiej

Nie jest słuszne twierdzenie, że Duch opuszcza nas, gdy grzeszymy, aby powrócić, gdy się nawrócimy... Cóż z tego, że mieszka we mnie po tym, jak stałem się sprawiedliwy? Jeśli w czasie upadku nie zamieszka we mnie, nie poda mi ręki i nie podniesie mnie, w jaki sposób odczuję Jego pomoc? Jaki lekarz, widząc człowieka, który zachorował, opuszcza go i zostawia, aby przyjść ponownie, gdy ten będzie zdrowy? Czy nie jest bardziej pożyteczne, aby lekarz był przy chorym w czasie jego choroby?

Filoksenos z Mabbug [ok 440-523]

O zamieszkiwaniu Ducha Świętego

Z tradycji greckiej

To jest mój Bóg, Pan wszystkiego, który sam rozpostarł niebios a i ukształtował pod nimi ziemię, (...) który stworzył ziemię na wodach i tchnął ducha, aby ją żywił; Pan, którego oddech rozświetla wszystko, a gdyby wstrzymał swój oddech, wszystkoby całkowicie upadło. Dzięki Niemu mówisz, człowiecze. Jego tchnieniem oddychasz, lecz Go nie znasz.

Teofil z Antiochii [II wiek]

Do Autolika, I,7

Z tradycji łacińskiej

„Ojciec wasz niebieski da Ducha dobrego tym, którzy o to proszą”. To Duch, dzięki któremu w naszych sercach rozlana jest miłość, z jaką wypełniamy Boże przykazania, miłując Boga i bliźniego. To Duch, dzięki któremu wołamy: „Abba, Ojcze”. Jest to zatem ten Duch, który daje nam zdolność proszenia i jest to ten sam Duch, którego pragniemy otrzymać. To On sprawia, że szukamy i że pragniemy znaleźć.

Augustyn z Hippony [354-430]

Objaśnienie Psalmu 118, 14, 2

Do refleksji:

1. Duch Boży codziennie odnawia oblicze ziemi i wzywa cię do współdziałania.
2. Jakie są źródła radości w twoim życiu i jak są one związane z Duchem Świętym?
3. W jakich sytuacjach zauważamy, że Duch Święty działa, przezwyciężając nasze podziały i pociągając nas do głębszej jedności, i jak możemy włączyć się w to dzieło?

Modlitwa

Refren: Amen, amen! Alleluja!

Ty jesteś Duchem tchniętym w oblicze Adama,
czyniącym ludzkie ciało żywą istotą.

Refren: Amen, amen! Alleluja!

Ty jesteś Duchem danym przez Zmartwychwstałego:
nasze grzechy zostały odpuszczone.

Refren: Amen, amen! Alleluja!

Ty jesteś Duchem zesłanym w dniu Pięćdziesiątnicy:
otworzyłeś drogi Ewangelii, by docierała do wszystkich ludzi.

Refren: Amen, amen! Alleluja!

Ty jesteś Duchem, który ożywia naszą modlitwę:
trwamy w Bożej miłości.

Refren: Amen, amen! Alleluja!

Ty jesteś Duchem Bożym wylanym na umarłych:
groby otworzą się, a umarli powstaną.

Refren: Amen, amen! Alleluja!

Módlmy się:

Boże, nasz Ojcze, objawiłeś nam cudowną tajemnicę swojego życia,
posyłając swojego Syna na świat

i dając nam swego Ducha świętości i radości.

Radujmy się w Duchu Świętym,

który odnawia oblicze ziemi i wzywa nas ku jedności.

Wyznajemy naszą wiarę w Ciebie,

Jedyny Boże, po trzykroć Święty:

Ojcze, Synu i Duchu Święty.

Błogosławiony jesteś, teraz i na wieki wieków.

Amen.

DZIEŃ 6 – czwartek, 23 stycznia 2025

25 rocznica podpisania przez Kościoły w Polsce
deklaracji o wzajemnym uznaniu chrztu
(tekst deklaracji we Wprowadzeniu, s. 9-10)

Kościół: Wspólnota wierzących

Czytania biblijne

CZYTANIE: Iz 2,2-4

Wszystkie narody przyjdą do domu Pana

Czytanie z Księgi Izajasza

Na koniec nadejdzie czas,

że góra domu Pana zostanie umocniona na wierzchołku gór
i wyniesiona ponad pagórki.

Popłyną do niej wszystkie narody,

pójdą liczne ludy i powiedzą:

Chodźcie, wejdźmy na górę Pana,

do domu Boga Jakuba!

Niech nas nauczyci swoich dróg,

abyśmy chodzili Jego ścieżkami!

Prawo bowiem wyjdzie z Syjonu,

słowo Pana z Jerozolimy.

On będzie rozsądzał między narodami,

rozpatrzy sprawy licznych ludów.

Wtedy przekują miecze na lemiesze, a włócznie na sierpy.

Naród przeciw narodowi nie podniesie miecza

i nie będą się już więcej przygotowywać do wojny.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 133*Braterska zgoda*

Refren: Obdarz nas, Panie, zgodą i pokojem.
O, jak to dobrze i miło,
gdy bracia w zgodzie mieszkają!
Jest to jak wyborny olejek na głowie,
co spływa na brodę, na brodę Aarona,
co spływa na skraj jego szaty.

Refren: Obdarz nas, Panie, zgodą i pokojem.
Jest to jak rosa Hermonu,
która opada na wzgórza Syjonu.
Tam bowiem Pan zsyła błogosławieństwo
i życie na wieki.

Refren: Obdarz nas, Panie, zgodą i pokojem.

CZYTANIE: Ef 4,1-6

Jeden Pan, jedna wiara, jeden chrzest

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Proszę więc was ja, więzień w Panu, abyście postępowali w sposób godny powołania, które otrzymaliście, z całą pokorą i łagodnością, z cierpliwością, znosząc jedni drugich w miłości, starając się zachować jedność ducha we wzajemnej więzi, jaką daje pokój.

Jedno jest Ciało i jeden Duch, jak też jedna jest nadzieja, do której zostaliście powołani. Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest ponad wszystkimi, działa przez wszystkich i we wszystkich.

Oto słowo Boże

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Wszyscy w jednym Duchu zostaliśmy ochrzczeni,
aby stanowić jedno Ciało.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: Mt 18,19-20

Tam jestem pośród nich

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus rzekł do swoich uczniów:]

Zapewniam was: Jeśli dwaj spośród was na ziemi będą zgodnie o coś prosić, otrzymają to od Mojego Ojca, który jest w niebie. Gdzie bowiem dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji łacińskiej

Kościół jest jeden, rozciągnięty daleko i rozpowszechniony w wielość dzięki pełni owoców. Tak jak jest wiele promieni słońca, ale jedno światło, i wiele gałęzi drzewa, ale jedna siła oparta na jego mocnym korzeniu... w ten sam sposób Kościół, opromieniony światłością Pana, rzuca swoje promienie na cały świat, jednak jest to jedno światło, które wszędzie dociera, i jedno drzewo, którego gałęzie sięgają całego świata.

Cyprian z Kartaginy [ok. 210-258]

O jedności Kościoła, 5

Z tradycji ormiańskiej

Święci ojcowie i nauczyciele prawdy! Przywódcy i pasterze trzody Chrystusowej! Wy, którzy przewodniczycie i zarządzacie domem Bożym! Widzę was dzisiaj zgromadzonych w jednym duchu i w jednym ciele,

w bliskości z Tym, który jest głową wszystkich. O, pokój czyniący na świecie, któż was przyprowadził do tej spokojnej przystani, jeśli nie Duch Święty, który został nam dany z nieba jako nasz pokój? I w jakim celu tak się stało, jeśli nie po to, by rozpocząć odbudowę zburzonej świątyni Bożej, którą Zły zrujnował?

Nerses z Lambron [1152-1198]

Mowa synodalna

Z tradycji greckiej

Będąc wieloma i niezliczonymi, mężczyznami, kobietami, dziećmi, odmiennymi i głęboko różniącymi się pochodzeniem i wyglądem, narodowością i językiem, sposobem życia i wiekiem, nauką i sztuką, sposobem życia, zwyczajami i skłonnościami, wiedzą i zaszczytami, losem, temperamentem i nawykami, wszyscy jesteśmy w [Kościele], przez który wszyscy są odrodzeni i ukształtowani na nowo w Duchu. Wszystkim w równym stopniu nadaje On tę samą boską formę i miano, aby byli w Chrystusie i nosili Jego imię oraz mieli te same relacje, proste, niepodzielne i niewidzialne, w wierze, która dłużej nie pozwala na rozpoznanie istnienia wielu i niewyraźnych różnic między nimi, ponieważ wszyscy na całym świecie do [Kościoła] się odnoszą i w nim spotykają.

Maksym Wyznawca [ok. 580-662]

Mistagogia, 1

Do refleksji:

1. Kościół jest powołany, by nieść światu światło Chrystusa. Jak to rozumieć?
2. Chociaż w Chrystusie Kościół jest jednym ciałem, historycznie Kościoły są podzielone. Jak tego doświadczasz?
3. Kościół jako wspólnota Ducha Świętego, dawcy pokoju, jest posłany, aby wprowadzać pokój i nieść światu przesłanie pokoju. Jak Kościoły mogą wypełniać to powołanie?

Modlitwa

- Refren:** Panie, wysłuchaj naszą modlitwę!
Przy pustym grobie powierzyłeś niewiastom
wieść o swoim zmartwychwstaniu:
uwolnij od lęku wszystkich apostołów Ewangelii.
- Refren:** Panie, wysłuchaj naszą modlitwę!
Na drodze do Emaus wyjaśniałeś uczniom prawo i prorocтва:
otwórz nasze umysły, abyśmy rozumieli Pisma.
- Refren:** Panie, wysłuchaj naszą modlitwę!
W Wieczerniku ofiarowałeś swoim uczniom dar swojego pokoju:
pomóż nam zachować ten pokój poprzez wzajemną miłość.
- Refren:** Panie, wysłuchaj naszą modlitwę!
Na brzegu jeziora ustanowiłeś Piotra pasterzem swojej trzody:
podtrzymuj swoim Duchem przywódców naszych wspólnot.
- Refren:** Panie, wysłuchaj naszą modlitwę!
Na górze zgromadziłeś rozproszonych uczniów,
nim powróciłeś do Ojca: daj jedność w wierze i miłości tym,
którzy w Ciebie wierzą.
- Refren:** Panie, wysłuchaj naszą modlitwę!

Módlmy się:

Boże nieba i ziemi,
Twój Syn Jezus Chrystus objawił nam Ciebie jako naszego Ojca
i obiecał zesłać nam Ducha Świętego:
daj Twojemu Kościołowi przewyciężyć zgorzenie podziałów,
abyśmy mogli dawać świadectwo Twojego życia w komunii,
w jedności wyznania wiary
i w miłości wzajemnej służby.
Przez Chrystusa, Pana naszego.
Amen.

DZIEŃ 7 – piątek, 24 stycznia 2025
Zanurzeni w śmierć i zmartwychwstanie naszego Pana

Czytania biblijne

CZYTANIE: Mi 7,18-19

Wrzucisz w głębiny morskie wszystkie nasze grzechy

Czytanie z Księgi Micheasza

Który bóg jest jak Ty?

Który przebacza winy i odpuszcza występki
reszcie swojego dziedzictwa?

Nie żywi na zawsze swojego gniewu,
gdyż ma upodobanie w miłosierdziu.

Znowu zmiłuje się nad nami, zmaże nasze winy.

Ty wrzucisz w głębiny morskie wszystkie nasze grzechy.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 51,3-4.7.9-10.12

Obmyj mnie z mojej winy

Refren: Stwórz, o mój Boże, we mnie serce czyste.
Boże, zmiłuj się nade mną w swojej łaskawości,
w ogromie swego miłosierdzia wymaż nieprawość moją!
Obmyj mnie całkowicie z mojej winy
i oczyść mnie z mojego grzechu.

Refren: Stwórz, o mój Boże, we mnie serce czyste.
Oto urodziłem się obciążony winą,
moja matka poczęła mnie w grzechu.
Pokrop mnie hizopem, a będę czysty,
oczyść mnie, a stanę się bielszy od śniegu.

Refren: Stwórz, o mój Boże, we mnie serce czyste.
 Pozwól mi usłyszeć radość i wesele,
 niech się ucieszą kości, które połamałeś.
 Boże, stwórz we mnie czyste serce
 i odnów we mnie moc ducha.

Refren: Stwórz, o mój Boże, we mnie serce czyste.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Z boku Twojego, Chryste, wypłynął źródło wody żywej,
 która obmywa świat z grzechów i niesie nowe życie.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: Mt 28,16-20

Posłanie chrzcielne

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Potem jedenastu uczniów udało się do Galilei na górę, którą Jezus im wskazał. A gdy Go zobaczyli, złożyli Mu pokłon. Niektórzy jednak powątpiewali. Wtedy Jezus zbliżył się i oznajmił im: Została Mi dana wszelka władza w niebie i na ziemi. Idąc więc, czyńcie uczniami wszystkie narody, chrzcząc je w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego, nauczając je zachowywać wszystko, co wam nakazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni aż do końca świata.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji greckiej

Taka jest moc wiary w Chrystusa i taka obfitość Jego łaski: Jak żywił ognia, napotkawszy złoża w kopalni, natychmiast z grudy czyni złoto,

tak o wiele bardziej chrzest sprawia, że ci, którzy są obmywani, stają się złotem w miejsce gliny. Duch w tym czasie spada jak ogień w nasze dusze, wypalając „obraz ziemski” i tworząc „obraz niebiański”, świeżo ukuty, jasny i błyszczący, jak z formy wyjętej z pieca.

Jan Chryzostom [ok. 350-407]

Homilia do Ewangelii św. Jana, X, 2

Z tradycji syryjskiej

Syn Boży zstąpił z nieba, stał się człowiekiem i z otchłani wydobyl cię, abys stał się synem Bożym. Stał się twoim bratem w łonie pełnym świętości i uczynił cię swoim bratem w łonie chrztu... Synem Bożym uczynił cię [...] w wodzie, aby ten, który jest Jednorodzony, zyskał braci przez powtórne narodzenie. Albowiem On sam przez powtórne narodzenie stał się człowiekiem i przez to powtórne narodzenie uczynił was synami Bożymi.

Jakub z Sarug [ok. 451-521]

Mowa10

Z tradycji łacińskiej

Człowieku, nie śmiałeś podnieść swej twarzy ku niebu, zwróciłeś swe oczy ku ziemi i oto otrzymałeś łaskę Chrystusa [...]. Podnieś więc oczy swe ku Ojcu, który cię zrodził przez chrzest, ku Ojcu, który cię odkupił przez Syna, i wołaj: „Ojcze nasz!”.

Ambroży z Mediolanu [ok. 337-397]

O sakramentach, V, 19

Do refleksji:

1. Chrześcijanie są przez chrzest zanurzeni w śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa. Co dzisiaj dla ciebie oznacza twój chrzest?
2. Grzech zniekształcanas na różne sposoby, przynosząc upokorzenia. Poprzez chrzest Bóg wyzwala nas od tego.
3. W jaki sposób wyznawanie „jednego Pana, jednej wiary, jednego chrztu” (Ef 4, 5) wpływa na nasze relacje z innymi chrześcijanami?

Modlitwa

- Refren:** Dziękujemy Ci, Panie, i błogosławimy Twoje imię!
Za powołanie nas do wiary i chrzest,
za wspólnotę, którą jesteśmy w Nowym Przymierzu,
za Twoją obecność w świętym Kościele.
- Refren:** Dziękujemy Ci, Panie, i błogosławimy Twoje imię!
Za świadectwo prześladowanych chrześcijan,
za ich cierpienia i męczeństwo,
za ich udział w męce Chrystusa.
- Refren:** Dziękujemy Ci, Panie, i błogosławimy Twoje imię!
Za wszystkich posługujących na rzecz zjednoczenia chrześcijan,
za tych, którzy modlą się i pracują na rzecz pojednania Kościołów,
za tych, którzy ofiarują swoje życie za jedność.
- Refren:** Dziękujemy Ci, Panie, i błogosławimy Twoje imię!

Módlmy się:

Boże, nasz Ojczy, chwalimy Cię i błogosławimy Twoje imię.
Przyjmij nasze dziękczynienie za jedność,
jaką chrześcijanie już cieszą się w wyznawaniu Chrystusa Pana.
Błagamy Cię o dzień pełnego wzajemnego uznania naszych Kościołów
w komunii, której pragniesz
i o którą modlił się Twój Syn.
Prosimy o to w mocy Ducha Świętego.
Amen.

DZIEŃ 8 – sobota, 25 stycznia 2025*Oczekiwanie na królestwo Boże i przyszłe życie***Czytania biblijne****CZYTANIE:** Ap 21,1-4*Nowe niebo i nowa ziemia***Czytanie z Apokalipsy świętego Jana**

I zobaczyłem nowe niebo i nową ziemię.

Pierwsze niebo bowiem i pierwsza ziemia
przeminęły,
i nie ma już morza.

I zobaczyłem miasto święte, Nowe Jeruzalem,
które zstępuje z nieba od Boga,
przygotowane jak panna młoda,
przystrojona dla swojego męża.

I usłyszałem donośny głos od tronu, jak mówił:

Oto miejsce przebywania Boga z ludźmi,
i będzie mieszkał z nimi.

Oni będą Jego ludem,
a On, ich Bóg, będzie Bogiem z nimi.

I otrze wszelką łzę z ich oczu,

i śmierci już nie będzie
ani żałoby,
ani krzyku,
ani bólu już nie będzie,

bo pierwsze rzeczy przeminęły.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 85,8-9a.11-14*Nasza ziemia wyda swój plon*

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.
Okaż nam, Panie, swoją łaskę
i daj nam Twoje zbawienie!
Chcę słuchać, co Pan Bóg mówi,
gdyż obwieszcza pokój swojemu ludowi
i swoim świętym.

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.
Spotkają się z sobą łaska i wierność,
sprawiedliwość i pokój się ucałują.
Wierność wyrośnie z ziemi,
a sprawiedliwość wyrzzy z niebios.

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.
Tak Pan obdarzy nas dobrem
i plon swój wyda nasza ziemia
Sprawiedliwość przed Nim podąży,
będzie torować drogę Jego krokom.

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu.

Bogu, który był, który jest, i który przychodzi.

Alleluja. Alleluja. Alleluja.

EWANGELIA: Łk 12,35-40*Syn Człowieczy przyjdzie*

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Niech wasze biodra będą przepasane, a lampy zapalone. I wy bądźcie podobni do ludzi oczekujących swego pana powracającego z wesela, żeby mu zaraz otworzyć, kiedy przyjdzie i zapuka. Szczęśliwi ci słudzy, których pan, gdy nadejdzie, zastanie czuwających. Zapewniam was, przepasze się, posadzi ich przy stole, a obchodząc będzie im usługiwał. Czy nadejdzie o drugiej, czy o trzeciej straży, szczęśliwi oni, gdy ich tak zastanie. Wiedźcie też, że gdyby gospodarz znał godzinę, o której przyjdzie złodziej, nie pozwoliłby podkopać swego domu. I wy bądźcie przygotowani, gdyż Syn Człowieczy przyjdzie o godzinie, której się nie spodziewacie.

Oto słowo Pańskie

Czytania patrystyczne

Z tradycji syryjskiej

Ktokolwiek żyje w miłości na tym świecie, żyje życiem pochodzącym od Boga. Będąc jeszcze na tym świecie, oddycha tchnieniem wieczności. Tym sprawiedliwi będą rozkoszować się przy zmartwychwstaniu. Miłość jest królestwem, o którym nasz Pan tajemniczo powiedział uczniom, że będą w nim jeść: „Będziecie jedli i pili przy stole królestwa Mego”. Czym powinni się żywić uczniowie Pana, jeśli nie miłością? Miłość jest wystarczającym pokarmem dla człowieka zamiast jedzenia i picia. To wino raduje serce człowieka. Błogosławiony, kto pije to wino!

Izaak z Niniwy [VII w.]

Zbiór Pierwszy, 43

Z tradycji greckiej

Panie, Ty uwolniłeś nas od strachu przed śmiercią. Sprawileś, że koniec tego życia stał się dla nas początkiem życia prawdziwego. Pozwalasz naszym ciałom odpocząć we śnie, by obudzić je ponownie na dźwięk ostatniej trąby. [...] Pewnego dnia odbierzesz to, co dałeś, przemieniając

nieśmiertelnością i łaską nasze śmiertelne i odrażające szczątki... Wskazałeś nam drogę zmartwychwstania, krusząc bramy piekieł i pokonując tego, który miał władzę śmierci.

Grzegorz z Nyssy [ok. 335-395]

Żywot św. Makryny, 24

Z tradycji łacińskiej

Nadzieją karmi nas Bóg, odżywia nas, wzmacnia i daje nam pociechę w tym życiu pełnym trudów. W tej nadziei śpiewamy „alleluja”. Spójrzcie tylko, jaka radość jest w nadziei! To jaka może być rzeczywistość? Pytasz: „Jaka może być?”. Posłuchaj, co jest powiedziane: „Upiją się obfitością domu twego”. To jest rzeczywistość, o której mówi nadzieja. Jesteśmy spragnieni. Jesteśmy głodni. Ale stanie się, że będziemy nasyчени. Głód w drodze, nasylenie po powrocie do domu. Kiedy się to stanie? „Będę nasycony, gdy objawi się Twoja chwała”... Wtedy będzie to „alleluja” w rzeczywistości, podczas gdy teraz jest to tylko nadzieja.

Augustyn z Hippony [354-430]

Kazania, 255,5

Do refleksji:

1. Miłość będzie rzeczywistością królestwa Bożego. Konkretne czyny miłosierdzia uobecniają to królestwo w naszym życiu.
2. W jaki sposób możemy głosić nadchodzące królestwo Boże w dzisiejszym świecie?
3. Jesteśmy wezwani, by być gotowymi na powtórne przyjście Pana. Jak możemy się na nie przygotować?

Modlitwa

Refren: Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca!
 Panie Jezu, który dla nas stałeś się ubogim
 i który obiecujesz, że ubodzy odziedziczą królestwo niebieskie,
 napełniasz nas swoim bogactwem.

- Refren:** Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca!
Panie Jezu, cichy i pokornego serca,
który objawiasz nową rzeczywistość tym, którzy Ci ufają,
dajesz nam swoją pełnię.
- Refren:** Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca!
Panie Jezu, który klęcząc, modliłeś się z twarzą zwróconą ku
ziemi,
który w smutku wytyczyłeś drogę pocieszenia,
jesteś radością, której nic i nikt nie może nam odebrać.
- Refren:** Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca!
Panie Jezu, który strącasz władców i zwierzchności,
a wprowadzających pokój odziewasz szatą chwały,
przemień nas na swój obraz.
- Refren:** Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca!
Panie Jezu, miłosierny i litościwy
który na krzyżu przebaczyłeś łotrowi ukrzyżowanemu wraz z Tobą,
błagamy Cię: Wspomnij na nas, gdy przyjdiesz do swego królestwa.
- Refren:** Jezus Chrystus jest Panem, ku chwale Boga Ojca!

Módlmy się:

O Panie, niech już nadejdzie Twój wielki i chwalebny dzień!
Wielu ludzi traci już nadzieję i pogrąża się w ciemności i rezygnacji.
Chroń płomień wiary w sercach słabych i cierpiących.
Niech Kościół będzie wiernym zwiastunem zwycięstwa Chrystusa,
Twojego Syna, nad śmiercią
i latarnią w oczekiwaniu na Jego powrót w chwale.
On jest Żyjącym, z Tobą i z Duchem Świętym,
teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Modlitwa wiernych

P – Przewodniczący

L – Lektor (lektorzy)

W – Wszyscy

WZÓR I

(opracowanie: Kościół prawosławny)

- P** „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto wierzy we Mnie, choćby i umarł, będzie żył. I każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki”.
- L** Panie, jak pięknie brzmią Twoje słowa. Tak bardzo chcemy, by stały się mottem i sensem naszego życia. Wiele razy, złamani chorobą, bólem, obojętnością, osądzeniem, wrogością, nietolerancją... umieramy w tym świecie. Ufamy jednak, że drobne ziarno naszej wiary i ufności w Twą miłość i dobroć przywoła Cię do naszego grobu, że skruszy kamień przygniatający nasze serce i wyciskający łzy z naszych oczu. Chcemy zmartwychwstać. Zbyt długo czekamy już na Twe wezwanie: Łazarzu! Powstań!

W Łazarzu! Powstań!

L Śmierci nie stworzył Bóg. Z zewnątrz, od wroga ludzkiego rodu, posiłkując się naszymi grzechami i słabościami, przyszła do nas i zamknęła nas w grobie, w którym przebywamy aż po dzień dzisiejszy. Panie, pierwszego dnia śmierci jak Adam i Ewa zerwaliśmy jedność z Bogiem, a następnie wzajemnymi oskarżeniami naruszyliśmy międzyludzką jedność. To zerwanie jedności przyniosło światu wojny, religijne podziały, polityczne spory i innego rodzaju granice.

Pomóż nam odbudować jedność z Tobą i bliźnim. Łazarzu! Powstań!

W Łazarzu! Powstań!

L Panie drugiego dnia śmierci niczym mieszkańcy Babilonu wybudowaliśmy więź babilońską, świat materialnego dobrobytu, który przesłonił nam królestwo Boże, do którego powinniśmy zmierzać. Konsumpcjonizm, chęć posiadania więcej i więcej, gromadzenie dóbr... przesłoniły nam człowieka w potrzebie, odebrały czas przeznaczony dla najbliższych, odebrały chwile na refleksję i modlitwę, zniszczyły więzy rodzinne i zdegradowały przyrodę. Panie, pomóż nam odnaleźć właściwe miejsce w życiu i królestwo wieczne. Łazarzu! Powstań!

W Łazarzu! Powstań!

L Panie, trzeciego dnia śmierci zamknęliśmy człowieka w egipskiej niewoli. Narzuciliśmy mu jak ma żyć, co myśleć, jakie winien mieć poglądy. Określiśmy, co jest białe, a co czarne, nie pozostawiając miejsca na inne kolory. Odmówiliśmy mu prawa otwarcie i bez strachu wypowiadać swe poglądy. Wystarczy, że będzie słuchał i pracował. Nasz świat nie potrzebuje ludzi wolnych. Wolimy niewolników.

Panie, zerwij z nas okowy egipskiej niewoli. Łazarzu! Powstań!

W Łazarzu! Powstań!

P Czwartego dnia... (*chwila ciszy*)

Czwartego dnia... (*krótsza chwila ciszy*)

Łazarz usłyszał głos Pana i POWSTAŁ.

Amen.

WZÓR II

(opracowanie: Kościół polskokatolicki)

P Dobry Boże, Ty każdego dnia czuwasz nad naszym losem i wskazujesz właściwą drogę. Prosimy Cię byś wysłuchał tych modlitw, jak Twój Syn wysłuchał prośbę Marty i obdarzył nas łaskami potrzebnymi w wędrówce ku wierze i świętości.

L Módlmy się za Kościół będący wspólnotą wszystkich ludzi, aby opierając się na kamieniu węgielnym, którym jest Jezus Chrystus, stanowił wspólnotę wiary, nadziei i miłości. Ciebie prosimy.

W Wysłuchaj nas, Panie!

L Módlmy się za całą ludzkość, która w wielu miejscach doświadcza wojny i przemocy. Niech w przebaczeniu i pojednaniu odnajdzie drogę do prawdziwego pokoju i jedności. Ciebie prosimy.

W Wysłuchaj nas, Panie!

- L** Módlmy się za państwa, w których utrudniane jest wyznawanie wiary, aby otworzyły swoje drzwi Zwycięzcy śmierci – Chrystusowi. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** Módlmy się za chorych i cierpiących oraz za smutnych i płaczących z powodu śmierci swoich bliskich, aby w Bogu szukali lekarstwa, pociechy i nadziei. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** Módlmy się za wszystkich, którzy cierpią za wiarę, aby ich ofiara stała się ziarnem nowego życia w prawdzie i miłości, które wyda obfite owoce. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** Módlmy się za nas samych, nasze rodziny i przyjaciół, abyśmy jak Łazarz wyszli z grobów grzechu i uczyli się życia w miłości. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- P** Panie Jezu Chryste, Ty wskrzesiłeś z grobu Łazarza, okaż nam miłosierdzie i odnów w nas życie nadprzyrodzone, abyśmy z radością mogli wspólnie zaświadczać słowem i życiem, że mocno wierzymy, iż jesteś Synem Bożym – Zbawicielem, który przyszedł na świat. Amen.

WZÓR III

(opracowanie: Kościół ewangelicko-reformowany)

- P** Złączeni w wierze w Boga Ojca, w Boga Syna i Boga Ducha Świętego, zanieśmy do Niego wspólne prośby:
- L** Boże Ojcze, jesteś Bogiem pokoju, miłości i jedności. Przychodzimy jako Twoje dzieci, wierząc, że jedność Twojego Kościoła jest możliwa. Módlmy się, jak to czynił Jezus, o jedność, miłość i pokój między nami. Umocnij naszą wiarę i dążenia do jedności. Do Ciebie wołamy:
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** Boże Synu, Jezu Chryste, nazwałś nas swymi przyjaciółmi i ofiarowałeś nam Swoją miłość. Dzięki niej możemy czuć się wyjątkowi. W świecie pozbawionym miłości szaleją wojny. Wierzymy jednak, że pokojowe współistnienie ludzi dobrej woli jest możliwe. Prosimy Cię, umocnij naszą wiarę, abyśmy drugiemu człowiekowi ofiarowali naszą miłość i pokój. Do Ciebie wołamy:
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** Boże Duchu Święty, każdego dnia odnawiasz oblicze ziemi i nasze serca. Twoja Moc dodaje nam siłę, aby żadna bojaźń ani względy ziemskie nie mogły nas od Ciebie oderwać. Dawco życia – spraw, by Twoje dary owocowały i chroń nas przed pychą i brakiem miłości. Oświecaj nasze umysły i ucz nas pożytecznych słów i działań. Do Ciebie wołamy:
- W** Wysłuchaj nas, Panie!

- P** Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu, jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków.
- W** Amen.

WZÓR IV

(opracowanie: Kościół rzymskokatolicki)

- P** „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem” – mówi Jezus. Na fundamencie tej wiary, przez Chrystusa jedyne Zbawiciela, w Duchu Świętym, módlmy się wspólnie do Boga, naszego Ojca.
- L** „Gdy Marta usłyszała, że Jezus nadchodzi, wysłała Mu naprzeciw”. Módlmy się za wszystkich ludzi, aby usilnie szukali dobra i prawdy, i pełnili wolę Bożą poznaną przez nakaz prawego sumienia. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** „Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł”. Módlmy się za ofiary wojen, klęsk żywiołowych, przemocy i wyzysku, aby doznały pomocy bliźnich i nie utraciły wiary w pełną miłości obecność Boga. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** „Ale i teraz wiem, że Bóg da Tobie, o cokolwiek Go poprosisz”. Módlmy się za wszystkich chrześcijan, którzy stanowią Kościół – Ciało Chrystusa, aby nie ustawali w zgodnej i wytrwałej modlitwie. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!

- L** „Twój brat zmartwychwstanie”. Módlmy się za ludzi, którzy uwikłali się w grzech, aby odnaleźli miłosierne oblicze Ojca i przez nawrócenie zmartwychwstali do nowego życia w Chrystusie. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** „Czy wierzysz w to?” Módlmy się za pasterzy Kościoła, za liderów wspólnot i ruchów kościelnych, aby nigdy nie wątpili w żywą obecność Pana pośród swego ludu i w mocy Ducha Świętego wspólnie dawali świadectwo wiary. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- L** „Tak, Panie! Wierzę, że jesteś Mesjaszem, Synem Boga, który przyszedł na świat”. Módlmy się za nas samych, abyśmy przez wiarę w Jezusa Chrystusa stawali się źródłami światła na tym świecie i doszli do oglądania twarzą w twarz blasku Jego majestatu. Ciebie prosimy.
- W** Wysłuchaj nas, Panie!
- P** Przyjmij, Ojcze, wołanie zgromadzonego w Duchu Świętym Kościoła, gdyż taka jest jego wiara, której wyznawanie jest naszą chlubą w Chrystusie Jezusie, Panie naszym!
- W** Amen.

WZÓR V

(opracowanie: Kościół rzymskokatolicki)

P Wiem, komu uwierzyłem. Do Boga, godnego wiary i wiernego swojej miłości do nas, zanieśmy nasze ufne prośby.

(Po każdym wezwaniu odpowiemy: „Amen! Niech się tak stanie!”)

L Jest jeden Bóg. Aby wszyscy poznali ojcowską miłość wszechmogącego Boga!

W Amen! Niech się tak stanie!

L Syn Boży stał się człowiekiem. Aby zawsze szanowano ludzką godność!

W Amen! Niech się tak stanie!

L Chrystus umarł, Chrystus zmartwychwstał, Chrystus powróci. Aby wszędzie głoszono Ewangelię zbawienia!

W Amen! Niech się tak stanie!

L Otrzymaliśmy w darze Ducha Świętego. Abyśmy proroczo odczytywali znaki czasów!

W Amen! Niech się tak stanie!

L Wierzę w jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół. Aby nasza wspólnota była domem dla utrudzonych i cierpiących!

W Amen! Niech się tak stanie!

L Wierzę w jeden chrzest. Aby jego łaska wiodła chrześcijan do upragnionej jedności!

- W** Amen! Niech się tak stanie!
- L** Oczekuję wskrzeszenia umarłych i życia w przyszłym świecie. Aby radość świętych stała się naszym udziałem wraz z tymi, którzy zasnęli w Panu!
- W** Amen! Niech się tak stanie!
- P** Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest. Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest i działa ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich. Jemu chwała na wieki!
- W** Amen.

2. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

- ok. 1740 W Szkocji spotykamy się z ruchami charyzmatycznymi, mającymi powiązania z Kościołami Ameryki Północnej, których przesłanie odnowy zawiera modlitwy za inne Kościoły i z innymi Kościołami.
- 1820 Ks. James Haldane Stewart publikuje *Wskazówki dla ogólnego zjednoczenia chrześcijan w modlitwie o wylanie Ducha Świętego*.
- 1840 Ks. Ignatius Spencer występuje z propozycją Zjednoczenia w Modlitwie dla Jedności.
- 1867 Pierwsza Konferencja Biskupów Anglikańskich w Lambeth w preambule do *Rezolucji* podkreśla wagę modlitwy o jedność.

- 1894 Papież Leon XIII zachęca do przeprowadzania Oktawy Modłów o Jedność w kontekście świąt Zesłania Ducha Świętego.
- 1908 Obchody Oktawy Jedności Kościoła zostały zainicjowane w styczniu przez ks. Paula Wattsona.
- 1926 Ruch „Wiara i Ustrój” rozpoczyna wydawanie *Propozycjina Oktawę Modłów o Jedność Chrześcijan*.
- 1935 Ks. Paul Couturier z Francji popiera Powszechny Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan opierając się na modlitwie o jedność, „jakiej chce Chrystus i przez środki, które On wybiera”.
- 1958 Centrum „Jedność Chrześcijan” (Lyon, Francja) i Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczynają wspólne przygotowania materiałów na Tydzień Modlitw.
- 1964 Dekret o ekumenizmie II Soboru Watykańskiego podkreśla fakt, że modlitwa jest duszą ruchu ekumenicznego i w ten sposób zachęca do obchodzenia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 1966 Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i papieski Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan (obecnie Dykasteria ds. Popierania Jedności Chrześcijan) rozpoczynają wspólne oficjalne przygotowania tekstu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (wykorzystanego po raz pierwszy w 1968 r.)
- 1975 Projekt początkowy tekstów Tygodnia Modlitw został przygotowany przez wspólnotę lokalną, następnie przepracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” oraz Papieską Radę

- ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Staje się to praktyką lat następnych.
- 1998 Po raz pierwszy w Polsce Rada ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna wydają wspólnie zeszyt na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 2004 Komisja „Wiara i Ustrój” i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan decydują, że broszury z tekstami na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan będą wspólnie publikowane i prezentowane w tym samym formacie.
- 2008 Obchody stulecia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

3. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

Opracowane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i papieskiej Dykasterii (niegdyś Sekretariatu, potem Rady) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

- 1968 *Ku chwale Jego majestatu* (Ef 1,14).
- 1969 *Powołani do wolności* (Ga 5,13).
Spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy.
- 1970 *Jesteśmy współpracownikami Boga* (1 Kor 3,9).
Spotkanie przygotowawcze w klasztorze Niederaltaich, RFN.
- 1971 *... i komunია Ducha Świętego* (2 Kor 13,13).
Spotkanie przygotowawcze w Bari, Włochy.
- 1972 *Przykazanie nowe daję wam* (J 13,34).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.

- 1973 *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1).
Spotkanie przygotowawcze w opactwie Montserrat, Hiszpania.
- 1974 *Niechaj wszelki język wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem* (Flp 2,11). Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
W kwietniu 1974 r. do Kościołów został wysłany list w sprawie utworzenia grup lokalnych, które mogą uczestniczyć w przygotowywaniu tekstów na Tydzień Modlitw. Grupa australijska była pierwszą, która się zaangażowała, przygotowując początkowy projekt broszury na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w 1975 r.
- 1975 *To jest wola Ojca, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie* (Ef 1,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę australijską – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1976 *Jesteśmy powołani do stawania się podobnymi Jemu* (1 J ,2).
Projekt tekstu opracowany przez Konferencję Kościołów na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy
- 1977 *Nadzieja zawieść nie może* (Rz 5,1-5).
Projekt tekstu opracowany w Libanie, podczas wojny domowej – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1978 *Nie jesteście już obcymi* (Ef 2,13-22).
Projekt tekstu opracowany przez ekumeniczną grupę Manchester, Anglia.
- 1979 *Służcie sobie wzajemnie ku chwale Bożej* (1 P 4,7-11).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.

- 1980 *Przyjdź Królestwo Twoje* (Mt 6,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Berlina, NRD – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1981 *Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch* (1 Kor 12,3b-13).
Projekt tekstu opracowany przez Ojców z Graymoor, USA – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1982 *Niech wszyscy znajdą swój dom w Tobie, o Panie* (Ps 84).
Projekt tekstu opracowany w Kenii – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1983 *Jezus Chrystus, Życiem świata* (1 J 1,1-4).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Céligny (Bossey), Szwajcaria.
- 1984 *Powołani do jedności przez Krzyż naszego Pana* (1 Kor 2,2; Kol 1,20).
Spotkanie przygotowawcze w Wenecji, Włochy.
- 1985 *Ze śmierci do życia z Chrystusem* (Ef 2,4.7).
Projekt tekstu opracowany na Jamajce – spotkanie przygotowawcze w Grandchamp, Szwajcaria.
- 1986 *Będziecie moimi świadkami* (Dz 1,6.8).
Teksty zaproponowane w Jugosławii (Słowenii) – spotkanie przygotowawcze w Jugosławii.
- 1987 *Zjednoczeni w Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem* (2 Kor 5,17).
Projekt tekstu opracowany w Anglii – spotkanie przygotowawcze w Taizé, Francja.

- 1988 *Miłość Boga usuwa lęk (1 J 4,18).*
Projekt tekstu opracowany we Włoszech – spotkanie przygotowawcze w Pinerolo, Włochy.
- 1989 *Budować wspólnotę: jedno Ciało w Chrystusie (Rz 12,5-6a).*
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Whaley Bridge, Anglia.
- 1990 *Aby wszyscy byli jedno (...)aby świat uwierzył (J 17).*
Projekt tekstu opracowany w Hiszpanii – spotkanie przygotowawcze w Madrycie, Hiszpania.
- 1991 *Chwalcie Boga wszystkie narody (Ps 117; Rz 15,5-13).*
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Rotenburgu nad Fuldą, Niemcy.
- 1992 *Ja jestem z wami (...) idźcie więc (Mt 28,16-20).*
Projekt tekstu opracowany w Belgii – spotkanie przygotowawcze w Bruges, Belgia.
- 1993 *Zanieść owoce Ducha Świętego dla jedności chrześcijan (Ga 5,22-23).*
Projekt tekstu opracowany w Zairze – spotkanie przygotowawcze pod Zurychem, Szwajcaria.
- 1994 *Dom Boga: wezwani, aby być jednego serca i jednego ducha (Dz 4,23-35).*
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Dublinie, Irlandia.
- 1995 *Koinonia: komunია w Bogu i między sobą (J 15,1-17).*
Projekt tekstu opracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” – spotkanie przygotowawcze w Bristolu, Anglia.

- 1996 *Słuchajcie, stoję u drzwi i kołaczę* (Ap 3,14-22).
Projekt tekstu opracowany w Portugalii – spotkanie przygotowawcze w Lizbonie, Portugalia.
- 1997 *W imię Chrystusa (...) pojednajcie się z Bogiem* (2 Kor 5,20).
Projekt tekstu opracowany w Skandynawii – spotkanie przygotowawcze w Sztokholmie, Szwecja.
- 1998 *Duch Święty wspiera nas w słabości naszej* (Rz 8,14-27).
Projekt tekstu opracowany we Francji – spotkanie przygotowawcze w Paryżu, Francja.
- 1999 *Bóg zamieszka wraz z nimi i będą oni Jego ludem, a On będzie Bogiem z nimi* (Ap 21,3).
Projekt tekstu opracowany w Malezji – spotkanie przygotowawcze w klasztorze Bose, Włochy.
- 2000 *Niech będzie błogosławiony Bóg, który nappełnił nas wszelkim błogosławieństwem w Chrystusie* (Ef 1,3).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu – spotkanie przygotowawcze w sanktuarium La Verna, Włochy.
- 2001 *Ja jestem Drogą i Prawdą, i Życiem* (J 14,6).
Projekt tekstu opracowany w Rumunii – spotkanie przygotowawcze w Vulcan, Rumunia.
- 2002 *U Ciebie jest źródło życia* (Ps 36,10).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Konferencji Episkopatów Europy (CCEE) i Konferencję Kościołów Europejskich (KEK) – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Ottmaring k. Augsburga, Niemcy.
- 2003 *Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach* (2 Kor 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie

- przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Los Rubios w Maladze, Hiszpania.
- 2004 *Mój pokój wam daję* (J 14,27).
Projekt tekstu opracowany w Aleppo, Syria – spotkanie przygotowawcze w Palermo, Włochy.
- 2005 *Chrystus jedynym fundamentem Kościoła* (1 Kor 3,1-23).
Projekt tekstu opracowany na Słowacji – spotkanie przygotowawcze w Piestanach, Słowacja.
- 2006 *Gdzie dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich* (Mt 18,20).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Prosperous, Co. Kildare, Irlandia.
- 2007 *Nawet głuchym przywraca słuch i niemym mowę* (Mk 7,37).
Projekt tekstu opracowany w Afryce Południowej – spotkanie przygotowawcze w Faverges, Francja.
- 2008 *Nieustannie się módlcie* (1 Tes 5,17).
Projekt tekstu opracowany w USA – spotkanie przygotowawcze w Graymoor, Garrison, USA.
- 2009 *Aby byli jedno w twoim ręku* (Ez 37,19)
Projekt tekstu opracowany w Korei – spotkanie przygotowawcze w Marsylii, Francja.
- 2010 *Wy jesteście tego świadkami* (Łk 24,48)
Projekt tekstu opracowany w Szkocji – spotkanie przygotowawcze w Glasgow, Szkocja.
- 2011 *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2,42).
Projekt tekstu opracowany w Jerozolimie – spotkanie przygotowawcze w Saydnaya, Syria.

- 2012 *Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa* (por. 1 Kor 15,51-58).
Projekt tekstu opracowany w Polsce – spotkanie przygotowawcze w Warszawie, Polska.
- 2013 *Czego Bóg od nas oczekuje?* (por. Mi 6,6-8).
Projekt tekstu opracowany w Indiach – spotkanie przygotowawcze w Bangalore, Indie.
- 2014 *Czyż Chrystus jest podzielony?* (1 Kor 1,1-17).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Montrealu, Kanada.
- 2015 *Jezus rzekł do Samarytanki: „Daj mi pić!”* (por. J 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Brazylii – spotkanie przygotowawcze w São Paulo, Brazylia.
- 2016 *Wezwani, by ogłaszać wielkie dzieła Pana* (por. 1 P 2,9).
Projekt tekstu opracowany na Łotwie – spotkanie przygotowawcze w Rydze, Łotwa.
- 2017 *Pojednanie – miłość Chrystusa przynaglanas* (por. 2 Kor 5,14-20). Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Wittenberdze, Niemcy.
- 2018 *Prawica Twoja wstawiła się mocą* (Wj 15,6).
Projekt tekstu opracowany na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Nassau, na Wyspach Bahama.
- 2019 *Dąż do sprawiedliwości* (Pwt 16,20).
Projekt tekstu opracowany w Indonezji – spotkanie przygotowawcze w Dżakarcie, Indonezja.
- 2020 *Życzliwymi bądźmy* (por. Dz 28,2).
Projekt tekstu opracowany na Malcie – spotkanie przygotowawcze w Rabacie, Malta.

- 2021 Trwajcie w miłości mojej, a przyniesiecie obfity owoc (por. J 15,5-9).
Projekt tekstu opracowany przez Wspólnotę Monastyczną z Grandchamp w Szwajcarii – spotkanie przygotowawcze w domu Wspólnoty w Areuse, Szwajcaria.
- 2022 *Zobaczyliśmy Jego gwiazdę na Wschodzie i przyszliśmy oddać Mu pokłon* (Mt 2,2).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu z siedzibą w Bejrucie (Liban) – spotkania przygotowawcze odbywały się zdalnie.
- 2023 *Czyńcie dobro; szukajcie sprawiedliwości* (por. Iz 1,17).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Minnesoty (USA) – spotkania przygotowawcze w Bossey w Szwajcarii.
- 2024 *Będziesz miłował Pana, swego Boga... a swego bliźniego jak siebie samego* (Łk 10,27).
Projekt tekstu opracowany przez grupę chrześcijan z Burkina Fasokoordynowaną przez Wspólnotę Chemin-Neuf – spotkania przygotowawcze w Rzymie.
- 2025 *Czy wierzysz w to?* (J 11,26).
Projekt tekstu opracowany przez Wspólnotę Monastyczną Bose (Włochy) – spotkania przygotowawcze w klasztorze Bose.

SPIS TREŚCI

Część I: Wprowadzenie

1. Słowo polskiego zespołu redakcyjnego	3
2. Tekst biblijny	5
3. Wprowadzenie w tematykę roku 2025	5
4. Przygotowanie materiałów na 2025 rok	14
5. Prezentacja Wspólnoty Monastycznej Bose	15

Część II – Nabożeństwo ekumeniczne

1. Wskazówki dla przygotowujących nabożeństwo	17
2. Uwaga dotycząca wersji Credo zawartej w tych materiałach	18
3. Porządek nabożeństwa	19

Część III – Rozważania biblijne i modlitwy na osiem dni

DZIEŃ PIERWSZY: <i>Ojciec: wszechwładny Stwórca</i>	31
DZIEŃ DRUGI: <i>Stworzenie jako dzieło Boga</i>	36
DZIEŃ TRZECI: <i>Wcielenie Syna</i>	41
DZIEŃ CZWARTY: <i>Misterium Paschalne: wcielenie, męka, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa</i>	46
DZIEŃ PIĄTY: <i>Duch Święty, dawca życia i radości</i>	51

DZIEŃ SZÓSTY:	<i>Kościół: Wspólnota wierzących</i>	56
DZIEŃ SIÓDMY:	<i>Chrzest w śmierci i zmartwychwstaniu Pana</i>	61
DZIEŃ ÓSMY:	<i>Oczekiwanie na Królestwo i życie przyszłe</i>	65

Część IV – Materiały pomocnicze

1. Modlitwa wiernych	71
2. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	79
3. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	81